

oefening
1

Mijn naam: _____

Vul aan. Omkring. Kruis aan.

Titel

Deelnemen is belangrijker dan winnen

Inleiding

- (1)
- De geschiedenis van de Olympische Spelen begint in
Egypte Griekenland Turkije
 - Wat kreeg voorrang?
oorlog sport

Midden

(2) 1 De eerste of klassieke Olympische Spelen

- eerst alleen maar hardloopwedstrijd
- later vijfkamp met - hardlopen

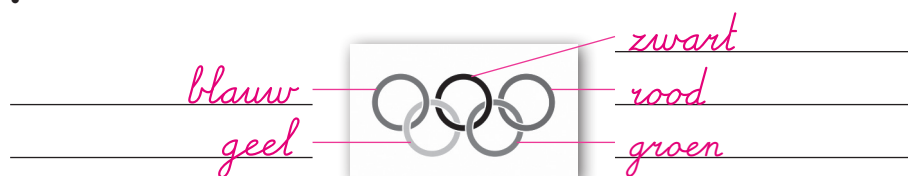


- verspringen
- worstelen
- speerwerpen
- discuswerpen

- gevechtssporten, bv. boksen en pankration
- de prijs = krans van olijftakken uit de heilige olijfboom

(3) 2 De moderne Olympische Spelen

- de grondlegger: Louis Floubertin
- Etienne de Moubertin
- Pierre de Coubertin



(4)

3 Drie soorten moderne spelen

1 _____ *zomet* spelen*32* _____ sporten

(5)

- atletiek:

- *hardlopen* _____

- werpen _____

- *springen* _____

- zevenkamp voor *vrouwen* _____

tienkamp voor *mannen* _____

- triatlon:

- 1,5 km *zwemmen* _____- 40 km *fietsen* _____- 10 km *hardlopen* _____

- teamsporten bv.

- *basketbal* _____- *voetbal* _____- *volleybal, hockey,* _____- *handbal, waterpolo* _____2 _____ *winters* spelen*15* _____ sporten

(6)

- teamsport

bv. curling met

2 spelers tegen elkaar

2 ploegen van 4 spelers tegen elkaar

4 ploegen van 2 spelers

- individuele sport

- kunstschaatsen

- *skiën* _____

3 Paralympics

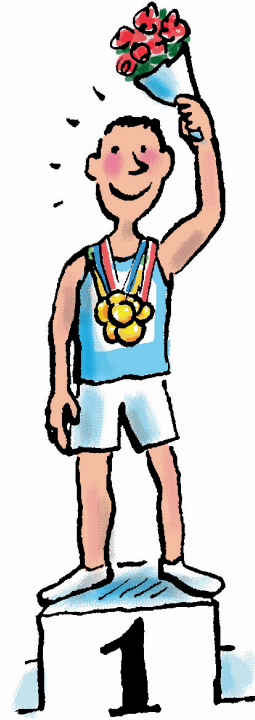
= voor _____ *andere* valide mensen

25 sporten

20 in *de zomerspelen* _____5 in *de winterspelen* _____bv. rolstoel *basket* _____

(7) 4 Olympische helden

- Johnny Weissmuller, ook bekend als Tarzan
- Michael Phelps is de meest succesvolle olympiër ooit met
14 gouden en
2 zilveren medailles.
- Justine Henin,
onze Belgische tennisster



(8) Slot

Het einde van de tekst wordt aangekondigd met de woorden:

Zot slot.

- 1 Atletiek wordt de moeder van alle sporten genoemd.
- 2 Pierre de Coubertin
 - › Hij is de grondlegger van de Olympische Spelen.
 - › Hij kwam op het idee van de vlag met de vijf ringen.
 - › Hij zei: 'Deelnemen is belangrijker dan winnen.'
- 3 In 1896 werden de eerste moderne spelen gehouden in Athene.

oefening 1

Woorden die verwijzen naar een ander woord of andere woorden uit de tekst. Zoek ze op in de groene tekst en vul aan.

Zijn gezicht klaarde op.

Zijn = pa

'Nu jullie nog', zei hij.

Jullie = de broers

De oudste om te beginnen, de verste ernaast, weer een andere broer dwars over ze heen.

ernaast = naast de oudste broer

ze = de andere broers

Hij herhaalde dat het wel zou lukken, alsof hij zichzelf wilde overtuigen.

Hij = pa

het = alle broers in de auto krijgen

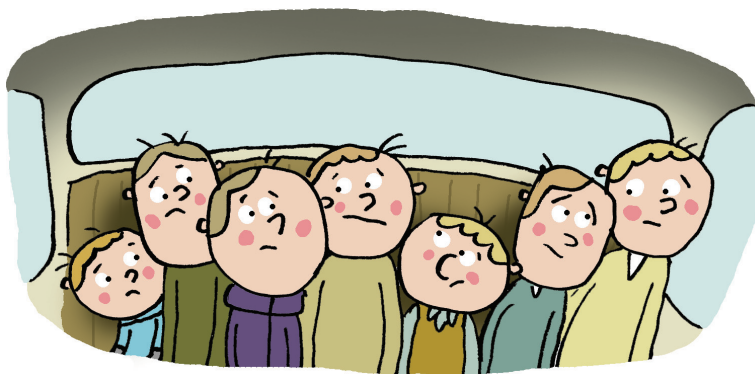
En pas dan zouden we picknicken op het hoogste punt boven de zeespiegel.

we = pa, ma en de broers

We zongen het zachtjes, en van het zingen vergaten we onze zere arm of ons been dat klem zat.

We = de broers

het = het lied



tekstsoort Achterbank: verzonnen tekst, verhaal

oefening 1

Kleur de keerwoorden oranje en de spiegelwoorden blauw.

Madam Ana keek raar naar die gekke kip.

De snob slaakte een gil, toen hij neten in zijn haar zag.

De kok kreeg een klak pap op zijn lip.

Op de klok van tante Ono stond een bekende renner.

Met de pook zorgde hij voor veel rook.



oefening 2

De letters van de keerwoorden en van de spiegelwoorden zijn door elkaar gehaspeld. Vorm het juiste woord en schrijf het in dit schema. Noteer in de tweede kolom woord en spiegelwoord.

pp o / k k a a / r e r n n e / m n e n e / k k e n e n /	k t e e / t r o / p n k i / r t p a / p l o o	
keerwoorden	spiegelwoorden	
<i>pop</i>	<i>keet</i>	<i>teek</i>
<i>kaak</i>	<i>rot</i>	<i>tor</i>
<i>renner</i>	<i>pink</i>	<i>knip</i>
<i>nemen</i>	<i>trap</i>	<i>part</i>
<i>nekken</i>	<i>loop</i>	<i>pool</i>

oefening 3

Maak het woord langer door er telkens één letter aan toe te voegen.

bv.

is	op	es	oom
<i>mis</i>	<i>op</i>	<i>les</i>	<i>toom</i>
<i>mist</i>	<i>stop</i>	<i>fles</i>	<i>stoom</i>

oefening 4

Vorm met deze letters jongens- en meisjesnamen.

mot	<i>Tom</i>	r p d o e	<i>Pedro</i>
les	<i>Els</i>	r n o a	<i>Arno</i>
j n s o a	<i>Jonas</i>	n a j a	<i>Anja</i>

Raadpleeg je Alfabeestje pagina 65 en je woordenboek!





oefening 1

De sprookjes van het vijfde leerjaar

Hoe begin ik?



Hoe eindigt mijn sprookje?



Dit zijn de personages uit mijn sprookje. (de figuren)

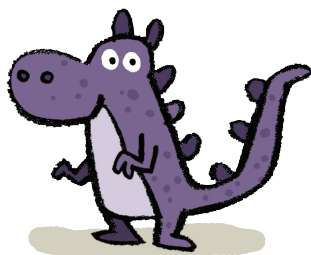


Dit zal er allemaal gebeuren. (de gebeurtenissen, mijn fantasie ...)



Dit wordt mijn sprookje.

oefening 1



Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Kleur de noodzakelijke zinsdelen blauw.

Vorig jaar / ontdekten / de expeditieleden / een kleine dinosaurus / in de vallei.

Ze / bewonderden / het prachtige landschap / bij zonsopgang.

Plots / hoorde / professor Marek / een licht gebrul / tussen de rotsen.

Een dinootje / had / eieren / uit een nest / geroofd.

De cineast / filmde / het tafereel / met zijn camera.

De ontdekkingsreizigers / kregen / gelukwensen / van vele wetenschappers.

oefening 2

Vul de zin aan met minstens een ander zinsdeel. Kleur de noodzakelijke zinsdelen blauw.

bv.

De scheepsbouwer herstelt met de grootste zorg zijn schepen.

Goede zwemmers krijgen een brevet op het einde van het jaar.

De kruidenier verkoopt verschillende waren in zijn winkel.

De juf vertelt een leuk verhaal aan de kinderen.

oefening 3

Bouw zelf drie zinnen. Kies uit deze onderwerpen en werkwoorden. Kleur de noodzakelijke zinsdelen blauw.

onderwerp: Tim en Tarek, tante Tessa, de vissers, Levi, huisdieren ...

werkwoord: bewaren, dragen, bestellen, verkopen, tonen ...

bv.

• Tim en Tarek verkopen lekkere limonade aan de buren.

• Tante Tessa bewaart haar schelpen in een mooie doos.

• Draagt Levi elke dag een andere trui?

Raadpleeg je Alfabeestje pagina 101!



oefening 1

Deze vragen kun je beantwoorden zonder de tekst helemaal te lezen. Bekijk het artikel en lees enkel wat in vetjes of in het groot staat. Geef antwoord op de vragen.

titel van het artikel: Jongeren hangen het liefst voor de tv

auteur van het artikel: Ehea Swierstra

De auteur van een nieuwstekst noemen we ook een journalist.

Wanneer is het artikel geschreven? 18 juli

Wat is de bedoeling van de auteur? om nieuws te brengen,
om te vertellen wat er actueel gebeurt

Wat is de bedoeling van de lezer als hij deze tekst leest? om te weten
wat er actueel gebeurt

Wat denk je te lezen in dit artikel? _____

oefening 2

Deze vragen beantwoord je, nadat je de tekst gelezen hebt.

Dit is de belangrijkste informatie uit het artikel: Jongeren besteden
hun vrije tijd het liefst aan tv-kijken, internetten
en sport.

De groot- of vetgedrukte tekst:
(Kruis aan.)

- leest gemakkelijker.
- leest moeilijker.
- gaat over hoofdzaken.
- gaat over bijzaken.
- geeft informatie over de details.
- lees je van boven naar onderen en van links naar rechts.
- kun je kriskras door elkaar lezen.

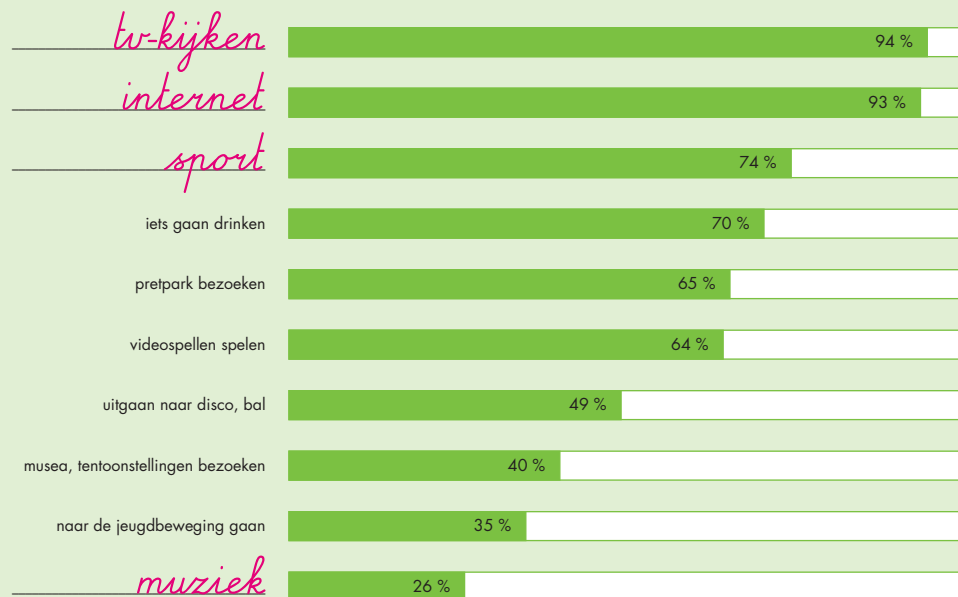
De gewoongedrukte tekst:
(Kruis aan.)

- leest gemakkelijker.
- leest moeilijker.
- gaat over hoofdzaken.
- gaat over bijzaken.
- geeft informatie over de details.
- lees je van boven naar onderen en van links naar rechts.
- kun je kriskras door elkaar lezen.

oefening 3

Bekijk de grafiek en vul in. Je kunt het opzoeken in het krantenartikel. Kies uit: tv-kijken, internet, muziek, sport.

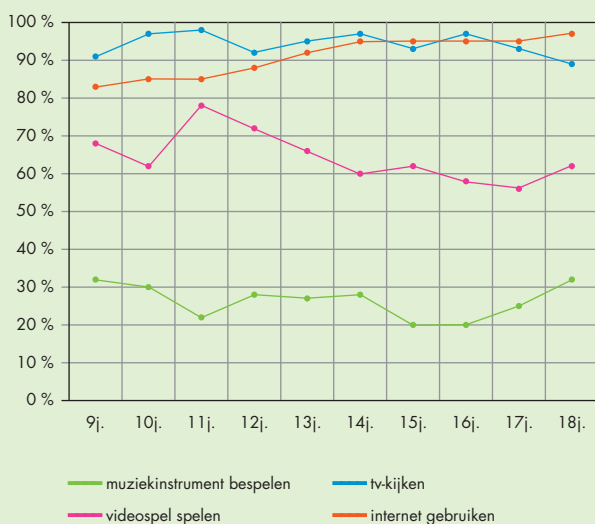
DE VRIJETIJDSEBESTEDINGEN



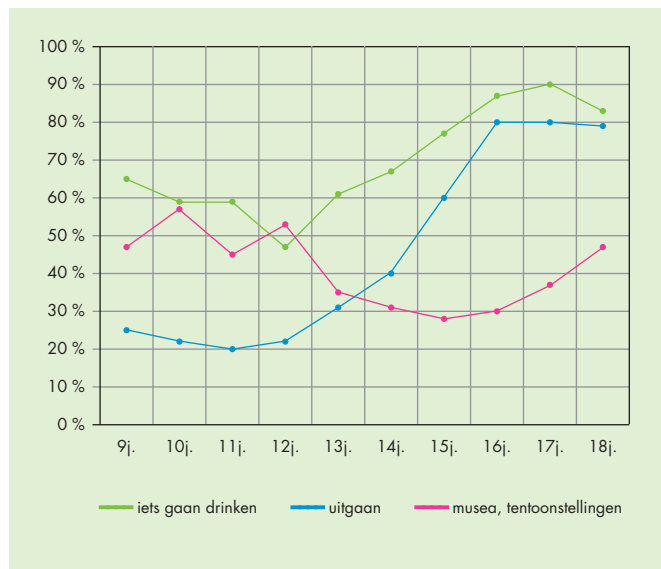
oefening 4

Lees de stellingen. Als de stelling juist is, zet je een kruisje.

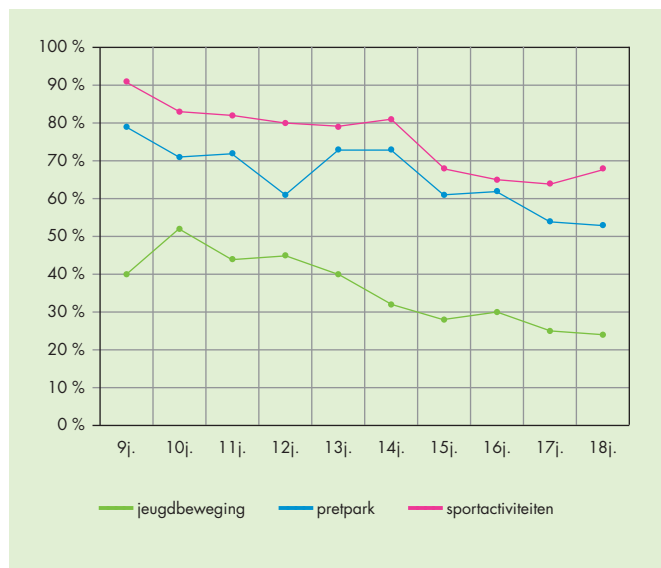
VRIJETIJDSEBESTEDINGEN VOLGENS LEEFTIJD



- 11-jarigen kijken vaker tv dan 18-jarigen.
- Ongeveer 35 % van de 11-jarigen speelt een muziekinstrument.
- 18-jarigen verkiezen internet gebruiken boven tv-kijken.
- 15-jarigen spelen het vaakst videospellen.



- 17-jarigen gaan het vaakst iets drinken.
- 16-jarigen bezoeken vaker een museum dan 9-jarigen.
- 11-jarigen gaan het minst vaak uit.
- 9-jarigen gaan minder vaak iets drinken dan een museum bezoeken.



- Hoe ouder kinderen worden, hoe meer ze sporten.
- Meer dan de helft van de 10-jarigen gaat naar de jeugdbeweging.
- 18-jarigen gaan liever naar een pretpark dan dat ze sporten.

oefening 5

Dit is moeilijker. Vul aan. Kijk daarvoor naar de drie tabellen van oefening 4.

- De meeste 11-jarigen besteden hun vrije tijd aan tv-kijken.
- De minste 11-jarigen besteden hun vrije tijd aan uitgaan.
- 78 % van de 11-jarigen besteden vrije tijd aan videospellen.

tekstsoort Jongeren hangen het liefst voor de tv:

zakelijke tekst, nieuws

tekstsoort De vrijetijdsbestedingen:

zakelijke tekst, informatiebron

oefening 1



Woorden uit Suriname. Vul aan in de juiste kolom.

teenslipper toiletzeep bakkelijauw

Nederlandse woorden uit Suriname	een Nederlands synoniem of verklaring
badslipper	<i>teenslipper</i>
<i>bakkelijauw</i>	stokvis
badzeep	<i>toiletzeep</i>

oefening 2



Zuid-Afrikaanse en Nederlandse woorden. Schrijf ze op de juiste plaats.

trekker warenhuis file braai wagen

Afrikaans	Nederlands
verkeersophoping	<i>file</i>
<i>braai</i>	braden
afdelingswinkel	<i>warenhuis</i>
<i>trekker</i>	tractor
wa	<i>wagen</i>

oefening 3

Raadpleeg een woordenboek of zoek op het net! Zie ook Alfabeestje pagina 103 en 104.



Kruis aan. Aan welke taal is dit woord ontleend?

	Dit woord is ontleend aan het		
	Engels	Frans	Arabisch
controleren		<i>X</i>	
almanak			<i>X</i>
airbag	<i>X</i>		
laptop	<i>X</i>		
sorbet			<i>X</i>
depot		<i>X</i>	

Dit is een strofe uit een Zuid-Afrikaans gedichtje van Totius 'Vergewe en vergeet'. Vertaal het naar het Nederlands. Lees eerst de tekst zachtjes hardop.

Die ossewa verdwyn weer
agter 'n heuweltop
en langzaam buig die boompie
sy stammetje weer op

*De ossenwagen verdwijnt opnieuw
achter een heuweltop
en langzaam buigt het boompje
zijn stammetje weer omhoog*

- 1 Markeer de titel van de tekst in het geel.
- 2 Markeer de kopjes (tussentitels) van de tekst in het rood.
- 3 Markeer de hoofdgedachtezin in het groen.
- 4 Markeer de belangrijke woorden in het blauw.

thema van de tekst: De geschiedenis van het computerspel

Vooraf: Iedereen kent computerspellen.

deel 1

thema

De uitvinding van het computerspel
De jaren zestig

hoofdgedachte

1962: Steve Russell verveelde zich in een
computerlaboratorium
eerste computerspel was geboren: SPACE-WAR

bv.

belangrijke woorden

SPACE-WAR: 2 ruimteschepen schieten naar elkaar
SPACE-WAR veel te groot voor in de huiskamer
1971: COMPUTERSPACE in lunaparken

deel 2

thema PONG verovert de wereld
De jaren zeventig

hoofdgedachte 1972: PONG raakte wereldwijd bekend

bv. belangrijke woorden PONG: blokje tussen 2 staafjes heen en weer
zwart-witscheren en zonder geluid
later homeconsole met kleur en 2 paddles
firma Atari

deel 3

thema Van homecomputer tot homeconsole
De jaren tachtig

hoofdgedachte 1982: de Commodore C64 in de huiskamer
in de jaren '80: homeconsole pas echt succes

bv. belangrijke woorden Commodore C64: voorloper pc
homeconsole van Nintendo, Sega, Atari

deel 4

thema	<i>Kleinere spelcomputers en meerdere spellen De jaren negentig</i>
hoofdgedachte	<i>naast deze behendigheids spellen ook puzzels of hersensbrekers sterk in trek</i>
bv.	<i>belangrijke woorden bekendste: blokken spel TETRIS 1989: gameboy van Nintendo eerste vechts spellen spellen op cd-rom</i>

deel 5

thema	<i>Spelconsoles op het internet Na 2000</i>
hoofdgedachte	<i>alle toestellen aansluiten op het internet voor de nieuwste speltrend: online gaming</i>
bv.	<i>belangrijke woorden met grote groepen mensen met en tegen elkaar spelen</i>

Slot: Alles verandert snel in computerland.

tekstsoort Van (Ping) Pong tot ...:

zakelijke tekst, *tekst om te leren*

oefening 1

Welke dienst hebben we aan de lijn?
Vul aan met naam en telefoonnummer.

	nummer	naam	gevoel(ens)
fragment 1	070 245 245	Antigifcentrum	1, 3, 5
fragment 2	100	brandweer	1, 3, 5
fragment 3	03 230 41 90	Vertrouwenscentra Kindermishandeling	7, 8, 1
fragment 4	102	Kinder- en Jongerentelefoon	9

Welk gevoel spreekt uit de boodschap? Vul aan met de juiste nummers.

- ① nerveus ② boos ③ bang ④ geschrokken ⑤ paniekerig
 ⑥ verdrietig ⑦ verlegen ⑧ twijfelend ⑨ ontgoocheld

oefening 2

Bellen met een antwoordapparaat. Vul aan.

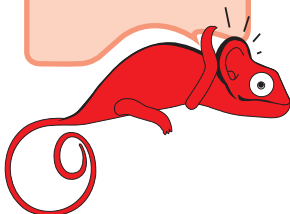
- Tijdmelding 078 05 12 00 - Wat hoor je? Bij de derde toon is het acht uur, zes minuten, twintig seconden.
- 'Dit is de voicemail van ...' - Wat kun je nu doen?
 - een boodschap inspreken na de biep
 - je telefoonnummer inspreken
 - het later opnieuw proberen

oefening 3

Gevoelens aan de telefoon. Hoe klinkt de stem? Kruis aan.

- | | | | |
|--|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| <input type="checkbox"/> verdrietig | <input checked="" type="checkbox"/> dreigend | <input type="checkbox"/> vastberaden | <input checked="" type="checkbox"/> spottend |
| <input checked="" type="checkbox"/> opgewonden | <input type="checkbox"/> uitnodigend | <input type="checkbox"/> twijfelend | <input type="checkbox"/> onverschillig |
| <input type="checkbox"/> gelaten | <input type="checkbox"/> spottend | <input checked="" type="checkbox"/> enthousiast | <input type="checkbox"/> enthousiast |
| 5 | 6 | 7 | 8 |
| <input type="checkbox"/> nieuwsgierig | <input checked="" type="checkbox"/> dolgelukkig | <input checked="" type="checkbox"/> bang | <input checked="" type="checkbox"/> moedeloos |
| <input checked="" type="checkbox"/> kordaat | <input type="checkbox"/> bedroefd | <input type="checkbox"/> kordaat | <input type="checkbox"/> opgetogen |
| <input type="checkbox"/> spottend | <input type="checkbox"/> angstig | <input type="checkbox"/> nieuwsgierig | <input type="checkbox"/> droef |

Luisterhouding!



oefening 1

Oorzaak en gevolg. Vul in.

Papa roept Vincent om te komen eten. Hij komt niet onmiddellijk.
Wat zijn de gevolgen? (Geef er twee.)

- 1 Papa roept nogmaals.
of Papa komt naar boven en wil de stekker van de
computer uittrekken.
- 2 Mama maakt zich zorgen over het
computeren.
of De soep is koud.

Vincent tikt dat hij 14 jaar is.

Wat zijn mogelijke gevolgen? (Geef er twee.)

- 1 De lezer denkt dat hij ouder is.
- 2 Als de lezer hem echt leert kennen, valt hij door
de mand.

oefening 2

Wat zou jij invullen, als je chat en iemand je vraagt 'ASL'?

- A (leeftijd)
- S (geslacht)
- L (woonplaats)

oefening 3

Het verhaal eindigt met de zinnen 'Vincent wist niet wat hij daarvan moest denken. Alleen kon ze moeilijk naar de bioscoop ... Waarom in 's hemelsnaam? Woonde ze te ver van een bus- of tramhalte?' Kun jij redenen bedenken waarom Tess niet naar de bioscoop kan? Geef er minstens twee.

- 1 _____
- 2 _____

tekstsoort *Avontuur in Cyberia*:

verzonnen tekst , verhaal

oefening 1

Omkring de woorden die verwijzen in deze tekst.

Mijn grootvader heet ook Henri. Vandaar dat grote mensen hem grote Rie en mij kleine Rie noemen, al is hij op kousenvoeten maar één meter zestig groot. Daar zit Lia in een brede, diepe zetel. Ik herken haar nauwelijks. Ze ziet eruit als een dame. Ze draagt een blauwe blouse en een blauw plooirokje. Lia, ben jij dat?

(fragmenten uit *De club van het slakkenzout*, Henri van Daele, Lannoo)

oefening 2

Kies drie woorden die verwijzen uit 1.

Schrijf ernaast het woord waarnaar het verwijst.

bv.

woord	verwijst naar dit woord uit de tekst	verwijst naar dit woord buiten de tekst
<i>mijn, mij, ik</i>	_____	<i>de verteller</i>
<i>hem, hij</i>	<i>grootvader Henri</i>	_____
<i>haar, ze, jij</i>	<i>Lia</i>	_____

oefening 3

Vul aan. Kies uit: ze, haar, hij, zijn.

'Tom is vast op Charlotte', zegt Annelies.

Alleen Annelies weet dat ze stiekem iets voor Tom voelt.

'Die giecheltrien', zegt Annelies. 'Wacht maar tot zijn ogen opengaan en hij haar ziet.'

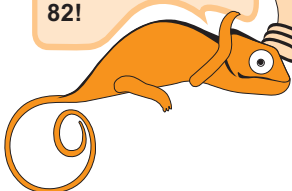
oefening 4

Herschrijf de tekst. Vervang de cursieve woorden door een woord dat verwijst.

Ben ligt met zijn buik in het gras.
'Tim!', roept **Ben**. 'Kom eens kijken!
Het ligt hier vol blubber met zwarte stippen in de vijver!
'Oh, da's kikkerdril', weet **Tim**.
'Vertel eens wat meer over dikkopjes', vraagt Ben.
'Eh, veel weet **Tim** er ook niet over.
Kikkervisjes hebben eerst nog een staart.
Maar later krijgen **kikkervisjes** pootjes.
Dan valt die staart af. En dan krijgt **Ben** een kikker.'

Ben ligt met zijn buik in het gras.
'Tim!', roept hij. 'Kom eens kijken!
Het ligt hier vol blubber met zwarte stippen in de vijver!
'Oh, da's kikkerdril', weet ik.
'Vertel eens wat meer over dikkopjes', vraagt Ben.
'Eh, veel weet ik er ook niet over.
Ze hebben eerst nog een staart.
Maar later krijgen ze pootjes.
Dan valt die staart af. En dan krijg jij een kikker.'

Raadpleeg je Alfabeestje pagina 69, 81 en 82!



oefening 1

Duid het onderwerp en persoonsvorm aan.
Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Vorig jaar / zonk / een vissersboot / voor de kust van Engeland.

Met een helikopter / voerde / de kustwacht / een reddingsactie / uit.

De redders / hebben / vier bemanningsleden / vakkundig / gered.

Elk jaar / herdenken / de families / de verdrinken matrozen / met een bloemenhulde.



oefening 2

Geef meer informatie door minstens één niet-noodzakelijk zinsdeel bij de zin te voegen.

bv. De gletsjers ontdooien.

Sinds een aantal jaar ontdooien de gletsjers.

Hij reist naar Afrika.

Hij reist met het vliegtuig naar Afrika.

Bert koopt een boek.

Bert koopt elke week een boek in de boekwinkel.

De wind waait.

De wind waait hevig door de bomen.

De mussen bouwen een nest.

Elk jaar bouwen de mussen een nest met takjes.

oefening 3

Maak een zin met het opgegeven werkwoord. Kleur indien mogelijk, de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

bv.

dragen	<i>De ezel draagt een zwaar pak op zijn rug.</i>
helpen	<i>Ferre helpt Laure met haar huistaak.</i>
schenken	<i>Staf schenkt een boek aan zijn oma.</i>

oefening 4

Bouw een zin met een noodzakelijk zinsdeel en twee niet-noodzakelijke zinsdelen. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

bv.

Gisteren verklapte Elise op een feestje het geheim aan Thor.

Raadpleeg je Alfabeestje pagina 101 en 102!



oefening 1

Omkring de woorden die verwijzen naar een ander woord.

Onze gemeente heeft een fietsroute aangelegd.

Die loopt langs rustige landweggetjes.

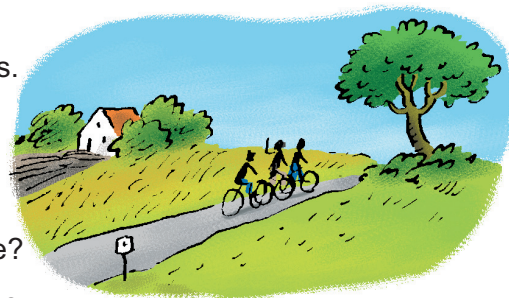
Jonas, Lia en **ik** fietsen veel op dat parcours.

Wij zijn graag in de vrije natuur.

Dat is gezonder dan uren televisiekijken.

Hebben **jullie** ook fietsroutes in **je** gemeente?

Waar vinden **we** nog **zulke** leuke fietspaden?



oefening 2

bv.

Kies vijf woorden die verwijzen uit 1. Noteer in de tweede kolom naar wie of wat het verwijst.

woord	verwijst naar ...
die	een fietsroute
ik	de verteller van de tekst
wij	Jonas, Lia en ik
dat	Wij zijn graag in de vrije natuur.
jullie/je	de lezer van de tekst

oefening 3

Kies uit: ze, mijn, dat, je, ze, haar, zijn, wie.

Mijn kleine zus houdt van tennissen.

Ze traint elke woensdag in de tennisclub.

Zaterdag speelt ze met haar club een toernooi in De Panne.

Haar trainer was vroeger een profspeler.

Dat kun je merken aan zijn speelstijl.

Wie houdt ook van tennis?

oefening 4

bv.

Schrijf één of twee zinnen waarin je de woorden *jou* en *dat* passend gebruikt.

Ik wil jou dat geschenk geven.











Dat kan ik samen met jou doen.

Raadpleeg je
Alfabeestje
pagina 69, 81 en
82!



oefening 1

Schrijf maar wat je voelt ...

Code	Emoticon	Gevoel
:~)		
;-)		
:~O		
8~)		
:")		
::(	
>:-(	
:~?		
O_o		
X-D		

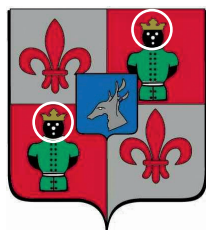
(bron: Wikipedia)

oefening
1

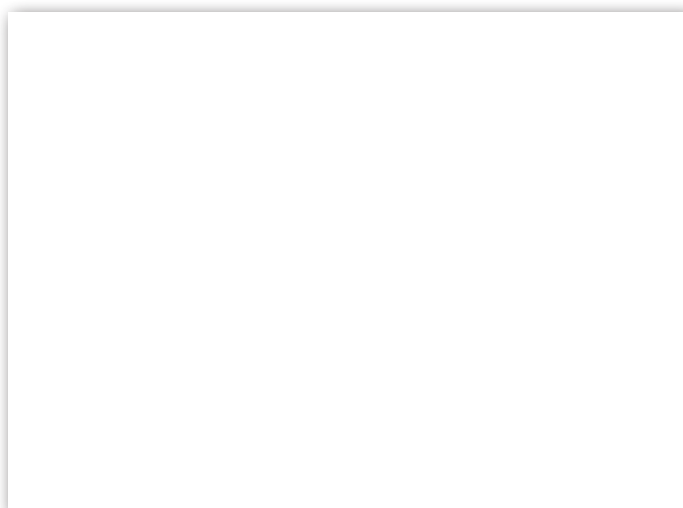
Van welke stad of gemeente is dit wapenschild? Vul aan.

*Zielt**Berlare**Bergerhout**Alken**Deinze**Tongeren**Veurne**Zele*oefening
2

Wat klopt niet in de beschrijving? Vul aan of omkring.

*zilveren kroon**keel**vijf palen*oefening
3

Tek en je eigen wapenschild. Noteer enkele belangrijke woorden om het te beschrijven.



oefening 1

Vul in bij de pijlen. Gebruik de volgende woorden: onderdeel van de website waar je nu bent - naam auteur - foto auteur

naam auteur → *foto auteur*



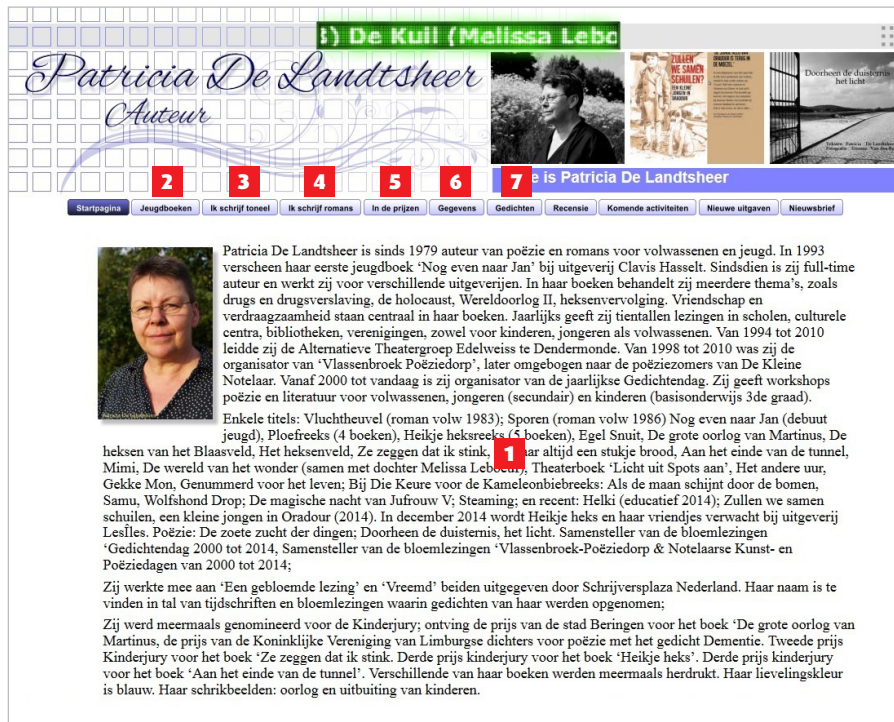
1998
Uitgeverij De Eenhoorn
ISBN: 90 73913 89 6
Cover: Tine Vercruyssen
Leeftijd: 9-12 jaar

Korte inhoud
Olle Bertijn heeft niet veel vrienden. Op school wordt hij vaak gepest om zijn rode haar en omdat hij leesproblemen heeft. Toch verveelt hij zich nooit. Olle is verschrikkelijk handig en kan alles in elkaar knutselen. Op een dag ontmoet hij toevallig Mon, een vreemde oude man die aan de rand van het bos woont. Tussen Mon en Olle ontstaat een hechte vriendschap. En dan is er nog Sien met haar hondje Ploef. Wanneer door de ononderbroken regen de dijk in het dorp doorbreekt en Mon ook nog een brief van Stedebouw ontvangt waarin gemeld wordt dat hij zijn huisje zal moeten verlaten, verandert het leven ...
Bij dit boek is ook een werkboekje voor de klas.

onderdeel van de website waar je nu bent

oefening 2

De keuzebalk op de website. Wat vind je er terug?
Kies uit: info over jeugdboeken - info over toneelstukken - gegevens van de schrijfster - info over de schrijfster - info over romans - info over gedichten - info over prijzen.



De Keuzebalk op de website: 1) De Kuil (Melissa Leber), 2) Jeugdboeken, 3) Ik schrijf toneel, 4) Ik schrijf romans, 5) In de prijzen, 6) Gegevens, 7) Gedichten, Recensie, Komende activiteiten, Nieuwe uitgaven, Nieuwsbrief.

Patricia De Landtsheer is sinds 1979 auteur van poëzie en romans voor volwassenen en jeugd. In 1993 verscheen haar eerste jeugdboek 'Nog even naar Jan' bij uitgeverij Clavis Hasselt. Sindsdien is zij full-time auteur en werkt zij voor verschillende uitgeverijen. In haar boeken behandelt zij meerdere thema's, zoals drugs en drugsverslaving, de holocaust, Wereldoorlog II, heksenvervolgving. Vriendschap en verdraagzaamheid staan centraal in haar boeken. Jaarlijks geeft zij tientallen lezingen in scholen, culturele centra, bibliotheken, verenigingen, zowel voor kinderen, jongeren als volwassenen. Van 1994 tot 2010 leidde zij de Alternatieve Theatergroep Edelweiss te Dendermonde. Van 1998 tot 2010 was zij de organisator van 'Vlassenbroek Poëziedorp', later omgebogen naar de poëziezomers van De Kleine Notelaar. Vanaf 2000 tot vandaag is zij organisator van de jaarlijkse Gedichtendag. Zij geeft workshops poëzie en literatuur voor volwassenen, jongeren (secundair) en kinderen (basisonderwijs 3de graad).

Enkele titels: Vluchtheuvel (roman volw 1983); Sporen (roman volw 1986) Nog even naar Jan (debuut jeugd), Ploefreeks (4 boeken), Heikje heksreeks (5 boeken), Egel Snuit, De grote oorlog van Martinus, De heksen van het Blaasveld, Het heksenveld, Ze zeggen dat ik stink. 1) Har altijd een stukje brood, Aan het einde van de tunnel, Mimi, De wereld van het wonder (samen met dochter Melissa Leber), Theaterboek 'Licht uit Spots aan', Het andere uur, Gekke Mon, Genummerd voor het leven; Bij Die Keure voor de Kameleonbiebreeks: Als de maan schijnt door de bomen, Samu, Wolfshond Drop; De magische nacht van Jufvrouw V; Steaming; en recent: Helki (educatief 2014); Zullen we samen schuilen, een kleine jongen in Oradour (2014). In december 2014 wordt Heikje heks en haar vriendjes verwacht bij uitgeverij Leslies. Poëzie: De zoete zucht der dingen; Doorheen de duisternis, het licht. Samensteller van de bloemlezingen 'Gedichtendag 2000 tot 2014, Samensteller van de bloemlezingen 'Vlassenbroek-Poëziedorp & Notelaarse Kunst- en Poëziedagen van 2000 tot 2014;

Zij werkte mee aan 'Een gebloemde lezing' en 'Vreemd' beiden uitgegeven door Schrijversplaza Nederland. Haar naam is te vinden in tal van tijdschriften en bloemlezingen waarin gedichten van haar werden opgenomen;

Zij werd meermaals genomineerd voor de Kinderjury; ontving de prijs van de stad Beringen voor het boek 'De grote oorlog van Martinus', de prijs van de Koninklijke Vereniging van Limburgse dichters voor poëzie met het gedicht Dementie. Tweede prijs Kinderjury voor het boek 'Ze zeggen dat ik stink'. Derde prijs kinderjury voor het boek 'Heikje heks'. Derde prijs kinderjury voor het boek 'Aan het einde van de tunnel'. Verschillende van haar boeken werden meermaals herdrukt. Haar lievelingskleur is blauw. Haar schrikbeelden: oorlog en uitbuiting van kinderen.

- 1 info over de schrijfster
- 2 info over jeugdboeken
- 3 info over toneelstukken
- 4 info over romans
- 5 info over prijzen
- 6 gegevens van de schrijfster
- 7 info over gedichten

oefening 3

Het leesveld op de website. Wat vind je er terug?

Kies uit: het jaartal waarin het boek uitgegeven is - de korte inhoud van het boek - de titel van het boek - de cover van het boek - de gegevens van het boek.

Patricia De Landtsheer
Auteur

Gekke Mon **1**

Startpagina Jeugdboeken Ik schrijf toneel Ik schrijf romans In de prijzen Gegevens Gedichten Recensie Komende activiteiten Nieuwe uitgaven Nieuwsbrief

1998 **4**
Uitgeverij De Eenhoorn
ISBN: 90 73913 89 6
Cover: Tine Vercrusse **5**
Leeftijd: 9-12 jaar

2

3

Korte inhoud
Olle Bertin heeft niet veel vrienden. Op school wordt hij vaak gepest om zijn rode haar en omdat hij leesproblemen heeft. Toch verveelt hij zich nooit. Olle is verschrikkelijk handig en kan alles in elkaar knutselen. Op een dag ontmoet hij toevallig Mon, **3** vreemde oude man die aan de rand van het bos woont. Tussen Mon en Olle ontstaat een hechte v **3** chapschap. En dan is er nog Sien met haar hondje Ploef. Wanneer door de ononderbroken regen de dijk in het dorp doorbreekt en Mon ook nog een brief van Stedebouw ontvangt waarin gemeld wordt dat hij zijn huisje zal moeten verlaten, verandert het leven ...
Bij dit boek is ook een werkboekje voor de klas.

- 1 de titel van het boek
- 2 de cover van het boek
- 3 de korte inhoud van het boek
- 4 het jaartal waarin het uitgegeven is
- 5 de gegevens van het boek



oefening 4

Zoek het antwoord op de website van Patricia De Landtsheer.

Welke boeken van Patricia zijn geschikt voor 11-jarigen?

Nog even naar Jan, Gekke Mon, Mimi, De wereld van het wonder
eventueel ook nog: de boeken van Heikje Heks

Wat zijn de schrikbeelden van Patricia?

Haar schrikbeelden zijn oorlog en uitbuiting van kinderen.

Welke boeken werden geïllustreerd door Tine Vercruyse?

Gekke Mon
Ploef en het Ruisbeest

Voor wie is het toneelstuk *Hotel Angelique* geschikt?

jeugd-volwassenen

tekstsoort website Patricia De Landtsheer:

zakelijke tekst, *informatiebron*

tekstsoort *Gekke Mon*:

verzonnen tekst, *verhaal*

oefening 1a

Zet de synoniemen bij elkaar. Kies uit: moe, eindigen, fit, scheef, arend, zak, afgemat, adelaar, gezond, schuin, buidel, aflopen.

woord	synoniem	woord	synoniem
moe	afgemat	scheef	schuin
eindigen	aflopen	arend	adelaar
fit	gezond	zak	buidel

oefening 1b

Geef twee synoniemen. Het werkwoord dat de handeling het sterkst uitdrukt, schrijf je in de laatste kolom.

Kies uit: overspoelen, hoesten, wegpakken, tuimelen, overgutsen, stelen, neerstorten, rochelen.

vallen	tuimelen	neerstorten
nemen	wegpakken	stelen
kuchen	hoesten	rochelen
overlopen	overspoelen	overgutsen

oefening 2a

Verbind het woord in de eerste kolom met zijn tegengestelde in de tweede kolom.

- | | | | |
|------------|---|---|-----------|
| los | • | • | beneden |
| aanbevelen | • | • | zwijgen |
| babbelen | • | • | vast |
| boven | • | • | ondeugend |
| braaf | • | • | afraden |



oefening 2b

Maak drie samenstellingen met tegengestelde woorden.

klap leed zoen meer vermaak min

klapzoen leedvermaak meermin

oefening 3

Verbind de woorden met de twee passende betekenissen.

blik	•	•	dun metaal	zeven	•	•	wat je verwacht
els	•	•	een boomsoort	bank	•	•	instelling die geld beheert
schepen	•	•	een bestuurder van een gemeente	zakken	•	•	getal
vallen	•	•	oogopslag	hoop	•	•	stapel
	•	•	naar beneden tuimelen		•	•	naar beneden gaan
	•	•	priem (voor schoenmakers)		•	•	waar je iets kunt in opbergen
	•	•	tuigen om dieren te vangen		•	•	door een zeef laten gaan
	•	•	meervoud van schip		•	•	zitmeubel

Raadpleeg je Alfabeestje pagina 83 en 84 en je woordenboek!



oefening 1

Schrijf bij de juiste tekst: infobron, tekst om te leren, reclame, instructie.

instructie

Materiaal: vier rollen behangpapier, een pak lijmpoeder, een lijmborstel, een scherpe papierschaar, een meetlat of -lint.

- 1 Maak de lijm klaar. Meng water door het poeder en roer.
- 2 Rol het papier open. Meet en snijd af op de juiste lengte.
- 3 Smeer met de borstel de lijm gelijkmatig open op de achterzijde van het papier.
- 4 Kleef de bovenrand van het papier vast op de wand. Controleer of het papier recht hangt.
- 5 Wrijf met je vlakke hand of een droge borstel het papier tegen de wand.
- 6 Laat rustig drogen. De luchtballen zullen vanzelf verdwijnen.

tekst om te leren

Mag ik me even voorstellen? Ik ben Abraham Van den Broeck en ben een metselaar. Ik werk in de bouw en maak muren met bakstenen en mortel. In die mortel zit cement om de stenen goed aan elkaar te houden. Een metselaar moet over goed materiaal beschikken. Een troffel dient om de mortel op een reeds gemetselde laag stenen te spreiden. Met een kaphamer kan ik stukken van een steen slaan of de baksteen bewerken, zodat hij netjes in het geheel past. Met het voegijzer maken we de mortel tot een mooie voeg tussen de stenen. Een draad, een waterpas, het schietlood en het timmermanspotlood komen goed van pas om de muur kaarsrecht te zetten. Ja, ik lever graag mooi werk.

infobron

Van verblijfplaats voor de graaf tot katoenspinnerij, van kleine versterking met houten gebouwen tot indrukwekkend kasteel, van machtssymbool tot toeristische trekpleister ... Het Gravensteen kende een boeiende geschiedenis van bouw, verval en herwaardering. Het Gravensteen in Gent is een middeleeuwse burcht waarbij je nog goed het verdedigingssysteem kunt zien. Het poortgebouw, de walmuur, de verblijfplaats van de vroegere graven en de paardenstallen kan men nog bezoeken. Het Gravensteen is dagelijks open van 1 april tot 30 september van 9 tot 18 uur en van 1 oktober tot 31 maart tot 17 uur.



reclame



oefening 1

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Verdeel in zinsdelen. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Elvira / aait / een leeuwenwelpje / in het dierenpark.

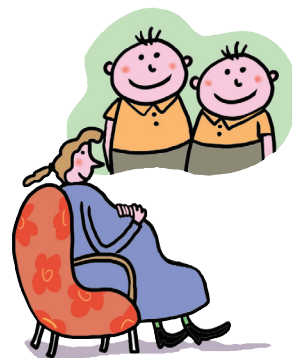
Mijn cavia / slaapt / de hele dag.

Tijdens een hevige storm / scheurde / onze tent.

Nordin / scheurt / de krant / in stukjes.

Ulla / wordt / volgende maand / moeder van een tweeling.

Breng / straks / je huiswerk!



oefening 2

Maak een goede zin met het woord en het werkwoord. Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

bv.

ik breng	<u>Ik</u> / <u>breng</u> / straks / lekkere koekjes / naar oma.
wij worden	Later / <u>worden</u> / <u>wij</u> / profvoetballer.
jullie drinken	<u>Willen</u> / <u>jullie</u> / een kopje koffie / drinken?
hij is	<u>Hij</u> / <u>is</u> / al enkele dagen / ziek.

oefening 3

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Het hout / brandt / de hele nacht.

Daarnet / brandde / Ubbe / zijn vingers.

In de lente / smelt / het ijs.

De aannemer / vervoert / zijn bouw materiaal / met een zware truck.

Vorige week / leende / Elian / zijn fiets / aan Salim.

Raadpleeg je Alfabeestje pagina 96-102!



oefening
1

Vul de tabel verder aan.

tekst	Wie is de schrijver? (zender)	Wie is de lezer? (ontvanger)	Wat is de bedoeling van de schrijver?	Wat is de bedoeling van de lezer?	Waar vind je zo'n tekst?	Welke tekstsoort is het?
1	Gamma	* mensen die niet-geadresseerd drukwerk lezen * doe-het-zelvers	om producten van Gamma te verkopen	weten wat er verkocht wordt en welke promoties er zijn bij Gamma	in een reclamefolder van Gamma die in je brievenbus komt	zakelijke tekst reclame
2	makers website (website van een tijdschrift vol woonideeën) www.101woonideeen.nl	mensen die een huis willen inrichten of bouwen	tips geven aan mensen die een woning in te richten	ideeën opdoen om je woning in te richten	- in een tijdschrift - op een website	zakelijke tekst tekst om te leren
3	Lana Kloppenburg	* lezer van een gedichtenbundel * lezer van de gedichten op de website van Ouderkerk	gevoelens over wonen in een mooie tekst schrijven	mooie tekst lezen over wonen	in een gedichtenbundel	verzonden tekst gedicht
4	eigenaar vakantiepark Merbo	mensen die op vakantie willen	vakantie-woningen verhuren	vakantie-woning vinden	- in de krant - in de regionale krant - op een website	zakelijke tekst reclame

5	Tom (Govaerts)	iemand die de krant leest	de lezer laten nadenken en laten lachen	lachen over ernstige zaken	in de krant	verzonnen tekst strips
6	Hilde, Steven en de kids	vrienden of familie van Hilde, Steven en de kids	vrienden en familie uitnodigen voor een feestje	weten waar en wanneer een feest plaatsheeft	op een kaartje	zakelijke tekst uitnodigende tekst
7	gemeente- bestuur Essen	bezoekers van het gemeentehuis	bezoekers informereren over de openingsuren	weten wanneer je terecht kunt in het gemeentehuis	aan de ingang van het gemeentehuis	zakelijke tekst informatiebron
8	Groep B	mensen op zoek naar een woning	informereren welke huizen verkocht worden	weten welke huizen verkocht worden en hoeveel ze kosten	in regionale kranten	zakelijke tekst reclame
9	Ikea	koper van de stoel Jules	informereren hoe de stoel in elkaar moet worden gezet	weten hoe de stoel moet worden gemonteerd	in de verpakking van een meubel dat gemonteerd moet worden	zakelijke tekst instructie

oefening 1

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Bak de zinsdelen af. Zet bij de zin of een **werkwoord (WW)** of een **naamwoord (NW)** iets zegt over het onderwerp. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen **oranje**.

Niels en Mabel / verzamelen / kastanjes / in het stadspark. WW

Het einde van die film / is / triest. NW

De hele dag lang / verkoopt / Jacob / kranten en tijdschriften / in zijn winkel. WW

De opa van Niels / wordt / volgend jaar / burgemeester / in Bollenland. NW

De ontwikkelingshulpers / vliegen / met een helikopter / naar Namibië. WW

oefening 2

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Zet bij de zin of een **werkwoord (WW)** of een **naamwoord (NW)** iets zegt over het onderwerp. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen **oranje**.

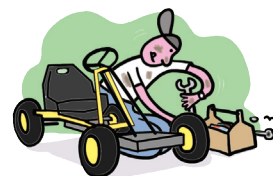
Jens / herstelt / voorzichtig / zijn gocart. WW

Oma / reinigt / de kooi van haar kanarie / in de keuken. WW

De hele week / was / Robbe / ziekjes. NW

Koop / nu / nieuwe maatjes! WW

De maand mei / telt / eenendertig dagen. WW



oefening 3

Vul aan tot een correcte Nederlandse zin. Bak de zinsdelen af. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen **oranje**.

bv.

Ik loop / elke dag / vijf kilometer.

Boris weegt / de appels / met de weegschaal.

Manu stuurt / een briefje / naar Sofie.

Raadpleeg je Alfabeestje pagina 96-102 en je woordenboek!



oefening 1

bv.

Verdeel in alinea's. Geef de tekst een titel.

Geef elke alinea een kopje.

- ① Bij de brandweer / In vuur en vlam / Geen vuur zonder rook
Gisteren hoorde ik de brandweersirene in onze straat. Ik rende naar buiten. Daar kwam een eerste brandweerwagen al aangereden. Wat was er aan de hand? Een beetje verder in onze straat dreef een enorme zwarte rookpluim de lucht in. Een personenwagen stond in brand. De brandweermannen spoten grote sterke waterstralen over het wrak. Ik keek naar de brandweerlieden die druk in de weer waren. Even dacht ik: zou dit wat zijn voor mij? ② Brandweerkorpsen in ons land zijn voortdurend op zoek naar nieuwe spuitgasten. Zij zoeken zowel vrijwilligers als mensen die er hun beroep van willen maken. Je hebt dan ook veel verschillende taken bij de brandweer. Er zijn niet alleen brandweermannen nodig, maar ook mensen in de oproepcentrale en in de garage. Er zijn ook jobs in het bureau van de brandweer. ③ Wil je brandweerman of brandweervrouw worden, dan moet je wel eerst een opleiding volgen. Het is immers geen beroep dat je kunt leren op de gewone school. Een goede brandweerman of brandweervrouw is fit en gezond. Wanneer iedereen in paniek is, blijft hij of zij kalm en rustig. En het zijn natuurlijk ook allemaal echte durvers! ④ Het brandweerkorps beschikt over heel wat materiaal. Brandweerwagens zijn vanzelfsprekend uitgerust om een brand te blussen. Een bluswagen heeft een hele grote tank, vol bluswater. Met lange waterslangen probeert men tot bij het vuur te raken. Maar je blust niet alle branden met water. Soms wordt bluspoeder gebruikt. Er is ook materiaal nodig om te helpen bij een auto-ongeval. Zo heeft de brandweer een speciale schaar om autowrakken open te knippen en zo slachtoffers te bevrijden. Met de ladderwagen kunnen brandweerlieden mensen in nood van een dak halen. Om binnen te dringen in een woning vol vuur en rook dragen zij speciale pakken. ⑤ Een brand heeft grote gevolgen. Wie een woningbrand krijgt, is al zijn spullen kwijt. Daarom is brand voorkomen heel belangrijk. Wees daarom altijd voorzichtig met vuur. Vuur is geen speelgoed. Werk voorzichtig met elektrische toestellen. Volg steeds de handleiding. Maak zelf geen vuur, ook niet in de openlucht, want een grote brand begint steeds met een klein vlammetje. Opgepast ook met kaarsen. Kaarslicht is gezellig, maar zorg ervoor dat de kaars in een veilige kandelaar staat. Een slimme brandweerman voorkomt liever vuur dan dat hij het moet blussen.

① Brand in de straat

② De taken bij de brandweer

③ Brandweerman worden

④ Het materiaal bij de brandweer

⑤ Voorzichtig met vuur





- 1 Markeer de titel van de tekst in het geel.
- 2 Markeer de kopjes (tussentitels) van de tekst in het rood.
- 3 Markeer de hoofdgedachtezin in het groen.
- 4 Markeer de belangrijke woorden in het blauw.

thema van de tekst: Besturen vroeger en nu, hier en elders

alinea 1

thema

Hoe lang bestaat politiek al?

hoofdgedachte

In het journaal, de kranten en de gesprekken tussen volwassenen is politiek of hoe we onszelf besturen een belangrijk onderwerp.

belangrijke woorden

- politiek komt van het Griekse polis = stad

- politiek = afspraken maken

- politiek is al heel oud

alinea 2

thema

Hoe kun je besturen?

hoofdgedachte

Je bestuurt alleen, met enkelen ofwel met z'n allen.

belangrijke woorden

*- alleen = koning, keizer, dictator**- enkele mensen**- allen spreekt het meest aan**allen: Atheners 5e eeuw v. Chr. -> democratie**- democratie = demos (volk) + kratein (macht)**- België: stemrecht mannen 1919, vrouwen 1948*

alinea 3

thema

Hoe kiezen?

hoofdgedachte

In een democratisch land wordt de burger op bepaalde tijdstippen naar zijn mening gevraagd in een verkiezing.

belangrijke woorden

*- kiezen vanaf 18 jaar**- verschillende partijen**- winnaars verkiezing vormen een bestuur*

Signalen in de tekst!

Er zijn ook samenlevingsvormen geweest waar enkele mensen het voor het zeggen hadden. **Maar** het meest spreekt ons natuurlijk een systeem aan waarin iedereen kan meebeslissen.

'Maar' verwijst naar een tegenstelling.

Kun jij deze zinnen aanvullen met een tegenstelling?

bv.

Wij hebben geen les van een meester, maar van een juf

We wonen niet van 'Voetbalclub De Leeuwen', maar van

'Voetbalclub De Bevers'

Deze keer stonden we eens niet in de file, maar konden we goed

doorrijden

Dat is **ofwel** omdat er slechts één iemand (een dictator) alles voor het zeggen heeft, **ofwel** omdat er slechts één politieke partij (een eenpartijstaat) is waarop je kunt stemmen.

'Ofwel' verwijst naar een keuze.

Kun jij deze zinnen aanvullen met keuzemogelijkheden?

bv.

De meeste kinderen komen zelf naar school. Ofwel komen ze te voet

, ofwel komen ze met de fiets

'Wat wens je graag bij je kip? Ofwel neem je rijst

, ofwel frietjes

ofwel puree

tekstsoort *Besturen vroeger en nu, hier en elders:*

zakelijke tekst, tekst om te leren

oefening 1

Weet jij wat het betekent? Kruis aan.
Soms is meer dan één antwoord mogelijk.

Hij ziet er opeens zo breekbaar uit.

- Hij springt op en neer als een veertje.
- Hij zit stijf en stil.
- Hij is blij.
- Hij is angstig.
- Hij sluit de ogen. Het is net of hij slaapt.
- Hij staart voor zich uit.

De meester heeft wel duizend ogen.

- De meester is streng.
- De meester ziet alles.
- De meester heeft een bolletjestrui aan.
- De meester is altijd vriendelijk.

Niels wordt een reus.

- Niels gaat op zijn tippen staan.
- De schaduw van Niels is erg groot.
- Tars voelt zich angstig en klein en daarom ziet Niels er als een reus uit voor hem.



oefening 2

Wie is 'hij'? Lees en vul aan.

Het is speeltijd. Tars staat in de overdekte speelruimte. Zijn ogen zoeken de speelplaats af. Waar is Niels toch? Daarnet was hij nog in de klas! Ineens herkent hij het blonde hoofd van zijn vriend. Hij zit op het stenen muurtje aan de overkant. Hij heeft zijn discman op zijn oren.

hij = Niels

hij = Tars

hij = Niels

hij = Niels

Na de repetitie roept meester Joris Niels en Tars bij zich.
 'Jullie werkten vroeger toch zo goed samen? Wat is er gebeurd?
 Hebben jullie ruzie?'

Hij kijkt hen beurtelings aan.

Niels zwijgt. Hij kijkt strak de andere kant op. Tars slikt. Hij buigt zijn hoofd.
 Al die problemen! Nog willen de woorden niet komen.

hij = meester Joris

hij = Niels

hij = Tars



oefening 3

Kun jij de volgende woorden verklaren? Gebruik de stappen van je leeskaart. Omkring de letter 'W' bij het woord, als je het opzocht in je woordenboek. Omkring de letter 'Z', als je het zelf wist.

woord uit
de tekst

W/Z

betekenis



pennen

W/Z

schrijven

bonzen

W/Z

hevig kloppen, met een harde klap dichtvallen

aarzelen

W/Z

twijfelen, niet goed durven

snuuwen

W/Z

boos spreken



dralen

W/Z

even wachten, twijfelen om iets te doen

wurmen

W/Z

iets moeilijk ergens in steken

briesen

W/Z

heel boos zijn, razen, tekeergaan

woelen

W/Z

druk, onrustig door elkaar bewegen

tekstsoort Informatie over de tekst:

zakelijke tekst, tekst om te leren

tekstsoort De kleine Clown:

verzonnen tekst, verhaal

oefening 1

Vul aan. Zoek in de woordenlijst.

Brian, de zanger van de keitoffe rockband, is enorm populair bij de meisjes van onze klas.

Die wolkenkrabber is wel vierhonderd meter hoog.

Wat een gigantisch gebouw.

Om te fietsen op een mountainbike moet je heel behendig zijn.

Je huisdieren plagen en niet verzorgen, dat is echt wreed.

De ouders stonden luidkeels te roepen langs de zijlijn.

Een gezongen toneelspel noemen we ook een musical.

oefening 2

Verbind met een passende verklaring.

Let op! Soms past meer dan een verklaring.

bagage	•	panorama
uitzicht	•	reiskoffer
kil	•	koud
chatvriendin	•	zonder gevoelens
nickname	•	bijnaam
surfen	•	iets zoeken op internet
hunkeren	•	meisje met wie je regelmatig via de computer contact hebt
	•	schuilnaam
	•	verlangen
	•	met een plank over de golven voortbewegen



oefening 3

Kruis de juiste betekenis aan.

aan het kortste eind trekken

- verliezen
- niet deelnemen
- een stootje trekken

Rust roest.

- Wie lui is, wordt minder fit.
- Van slapen word je lui.
- Rusten is gezond.

Die vlieger gaat niet op.

- Er is te weinig wind.
- Dat zal niet gebeuren.
- We kunnen niet vertrekken.

iemand schaakmat zetten

- iemand vooraan plaatsen
- iemand verslaan
- iemand overtuigen van iets

oefening
4

Vul aan met een werkwoord uit de woordenlijst.

We mailen dit bericht met de computer naar een boezemvriend.
 De kat van de buurvrouw klautert tot in het topje van de boom.
 Joske slentert met veel tegenzin naar de muziekklas.
 De keuken verven? Ma zal dat klusje eens vlug opknappen.
 Met iemand berichten uitwisselen noemen we communiceren.
 Dat liegbeest! Hij zou beter alles opbiechten.

oefening
5

Zoek in de woordenlijst de uitdrukking die past.

Daar heb ik echt geen zin in. Dat zie ik niet zitten.
 We hadden een ander idee, maar we zullen toch doen wat de juf vraagt.
 We zullen ons schikken naar de juf.
 Sandro is vlug en levendig. Sandro heeft pit.
 Dat kun je voor weinig geld kopen. Dat koop je voor een prikje.
 Dat kan niet! We moeten haar op andere gedachten brengen.
 Ah, zo zit dat in elkaar. Nu kom je ermee op de proppen.

oefening
6

Verbind de woorden die het tegengestelde betekenen.

behendig	—	kalm
driftig	—	lelijk
aantrekkelijk	—	onhandig
ontkennen	—	vijand
boezemvriend	—	toegeven
buurtwinkel	—	ongevaarlijk
met risico	—	supermarkt

oefening
7

bv.

Maak een zin waarin dit woord voorkomt.

onwaarschijnlijk

Dat is een onwaarschijnlijk verhaal.

chatvriend

Amber vertelt alles aan haar chatvriend.

bierkrat

In een bierkrat zitten meestal 24 flesjes.

opbiechten

Ik moet mama nog iets opbiechten.

oefening 1

Wie zijn de hoofdpersonages in het verhaal?

Jemke, Han, Marthe

oefening 2

Het verhaal *Zandsoep* heeft een duidelijke inleiding, een midden en een slot. Noteer jij dat kort?

Inleiding: *Jemke, Han en Marthe spelen op het strand.*

Er gebeurt iets: *Jemke is verdwenen.*

Midden: *Han en Marthe zoeken Jemke.*

Slot: *Han vindt Jemke bij de hulppost.*

oefening 3

In het midden van het verhaal heeft Han allerlei enge gedachten over wat er met Jemke kon gebeuren.

Noteer minstens drie van die enge gedachten.

bv.

- Ze doolt huilend rond tussen al het volk.

- De golven hebben haar omvergeworpen.

- Ze is bedolven onder het zand.

- Ze werd meegenomen.



© D. Vervaecke - Project

oefening 4

Lees de volgende tekst en vul verder aan.

VERDWAALDE KINDEREN

Jaarlijks zijn er gemiddeld 2000 meldingen over verloren gelopen kinderen. Kinderen die wanhopig op zoek zijn naar hun ouders.

De **verdwaalpalen** trekken de aandacht van de kinderen door hun vrolijke vormen: gekleurde vissen, boten, bananen, treinen, ballen en huizen. Zo kunnen de kinderen zich **makkelijker oriënteren**.

De palen werden uitgebreid met:

- tips voor veilig baden in zee
- info over de fauna en flora aan de kust
- de hoog- en laagwaterstanden
- een plattegrond van de omgeving

Deze oriëntatiepalen zijn enkel te vinden in de bewaakte zones.

Er zijn ook **verdwaalarmbandjes** met dezelfde tekening als op de oriëntatiepaal. Zo kan men verloren kinderen makkelijker naar hun vertrekpunt terugbrengen. De ouders kunnen de armbandjes vervolledigen met de naam van hun kind en de plaats op het strand waar zij zich bevinden.

Waar haal je een gratis armbandje?

- bij de preventiedienst
- in alle hulpposten aan het strand
- in alle reddingsposten
- in alle openbare toiletten aan het strand
- bij alle miradors (torens van de redders)

(bron: www.dehaan.be)

oorzaak: 2000 meldingen over verloren gelopen kinderen

gevolg: *Er werden verdwaalpalen geplaatst.*

oorzaak: Kleine kinderen kunnen niet onthouden bij welke verdwaalpaal mama en papa zitten.

gevolg: *Ze krijgen een armbandje met de tekening van de verdwaalpaal.*

oorzaak: Kleine kinderen zijn in paniek, als ze mama of papa niet meer zien. Ze kunnen dan hun naam niet meer zeggen.

gevolg: *Op het armbandje kunnen de ouders de naam schrijven.*

tekstsoort Zandsoep: *verzonnen tekst*, *verhaal*

tekstsoort Verdwaalde kinderen:

zakelijke tekst, *uitnodigende tekst*

oefening 1

Vul aan met een rijmwoord. Kleur daarna een beginrijm groen en een eindrijm blauw.

Kies uit: bril, snor, schenen, broekventje, Zee, zon, genezen, pillen.

Je moet niet wenen om die trap op je schenen.

'De Pili-Pili pillen' is mijn favoriete strip.

Ik ga dat boek opnieuw lezen, zodra ik ben genezen.

Zeven zwarte zwanen zwommen in de Zwarte Zee.

Zij gleed uit over een schil en brak haar bril.

'Het bronzen broekventje' is leuk om te lezen.

Oom Bert speelt op zijn bombardon onder een stralende zon.

Ik krijg de strip 'De snorrende snor' van oma.



oefening 2

Lees de gedichten en vul het schema aan.

<p>Voorbijgaand Elk gedicht is het oude verhaal van een fles met een boodschap in een vreemde taal:</p> <p>de taal van het eiland waar de dichter heeft verbleven</p> <p>Johan Bovyn</p>	<p>Dit gedicht zegt iets over <u>de oorsprong van een gedicht.</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Een gedicht met rijm?</th> <th>Zijn de regels gelijk aan de zinnen?</th> <th>Worden de spelling-regels gevolgd?</th> <th>Een gedicht met humor?</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><input checked="" type="checkbox"/> ja <input type="checkbox"/> nee</td> <td><input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee</td> <td><input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee</td> <td><input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee</td> </tr> </tbody> </table>	Een gedicht met rijm?	Zijn de regels gelijk aan de zinnen?	Worden de spelling-regels gevolgd?	Een gedicht met humor?	<input checked="" type="checkbox"/> ja <input type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee
Een gedicht met rijm?	Zijn de regels gelijk aan de zinnen?	Worden de spelling-regels gevolgd?	Een gedicht met humor?						
<input checked="" type="checkbox"/> ja <input type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee						
<p>als ergens een kind op ergens een strand wat wondere woorden schrijft in het zand dan komen de golven dan komt er de wind die nemen de woorden mee voor het kind dat speelt en dat schrijft en dat gelooft dat zijn dromen op andere stranden aan zullen komen</p> <p>Jos van der Veken</p>	<p>Dit gedicht zegt iets over <u>dromen van kinderen en over het strand.</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Een gedicht met rijm?</th> <th>Zijn de regels gelijk aan de zinnen?</th> <th>Worden de spelling-regels gevolgd?</th> <th>Een gedicht met humor?</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee</td> <td><input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee</td> <td><input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee</td> <td><input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee</td> </tr> </tbody> </table>	Een gedicht met rijm?	Zijn de regels gelijk aan de zinnen?	Worden de spelling-regels gevolgd?	Een gedicht met humor?	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee
Een gedicht met rijm?	Zijn de regels gelijk aan de zinnen?	Worden de spelling-regels gevolgd?	Een gedicht met humor?						
<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee						



Een schildzebra

Een schildpad vond
het leven naar
want niemand keek
ooit eens naar haar
ze kroop toen treurig
in de tuin
en zuchtte:
door dat groen en bruin
kan niemand weten
waar ik zit
ze schilderde zich
zwart en wit
en toen men vroeg
zeg wat is dat?
zei ze gewoon
een zebrapad.

Lieven Vanoverschelde
(Patskrant, De Standaard)

Dit gedicht zegt iets over

*een schildpad die
speciaal wil zijn.*

Een
gedicht
met rijm?

ja
 nee

Zijn de
regels
gelijk
aan de
zinnen?

ja
 nee

Worden
de
spelling-
regels
gevolgd?

ja
 nee

Een
gedicht
met
humor?

ja
 nee

oefening 3

Bedenk zelf een haiku en/of een limerick.

haiku

limerick

Raadpleeg je
Alfabeestje op
pagina 66 en 67!



oefening 1

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Bak en de zinsdelen af. Zet bij de zin of een werkwoord (WW) of een naamwoord (NW) iets zegt over het onderwerp. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

In het Parkbos / vellen / de houtkappers / een oude beuk. WW
(noodzakelijk zinsdeel)

De hoge beuken / zijn / prachtig. NW

Ze / worden / heel oud. NW

Volgende lente / plant / de stedelijke groendienst / jonge eiken. WW
(noodzakelijk zinsdeel)

Met een vrachtwagen / worden / de plantjes / naar het park / gereden. WW
(noodzakelijk zinsdeel)

Breng / je laarzen / mee! WW
(noodzakelijk zinsdeel)

oefening 2

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Bak en de zinsdelen af. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Jacob / schrijft / een nieuw gedicht.

Jacob / schrijft / met een ganzenveer.

De gekke professor / verdrinkt / een goudvis / in een aquarium.

De gekke professor / verdrinkt / in de woeste zee.



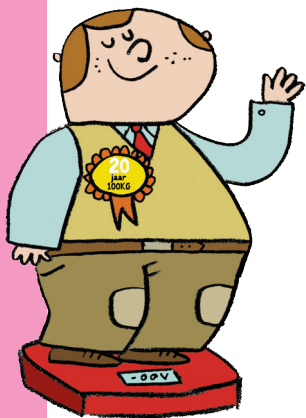
Thomas / rolt / een bal / op het strand.

Thomas / rolt / op het strand.

Raadpleeg je
Alfabeestje op
pagina 96-102!



oefening 3



Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Kleur de noodzakelijke zinsdelen blauw en de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Eduard en Esther / gaven / gisteren / de oude strips / aan Selina en Sem.

Voorzichtig / rijdt / Nadine / naar het speelplein.

Volgend jaar / wordt / Marnix / beroepsrenner.

Mijn buurman / weegt / al twintig jaar / honderd kilogram.

oefening 4

bv.

Maak een zin met dit werkwoord als persoonsvorm. Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Baken de zinsdelen af. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

lachen	<u>Oom Ruben</u> / <u>lacht</u> / <u>altijd</u> / <u>heel hard</u> .
dragen	<u>In de winter</u> / <u>draagt</u> / <u>Rune</u> / <u>handschoenen</u> . <small>(noodzakelijk zinsdeel)</small>
worden	<u>Later</u> / <u>wordt</u> / <u>Mirthe</u> / <u>kleuterjuf</u> .

beloven	<u>Mama</u> / <u>beloof</u> / <u>Tibe</u> / <u>een lekker ijsje</u> . <small>(noodzakelijk zinsdeel) (noodzakelijk zinsdeel)</small>
zoeken	<u>Liebert</u> / <u>zoekt</u> / <u>mijn sleutels</u> . <small>(noodzakelijk zinsdeel)</small>

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 96-102!



oefening 1

In welk artikel kun je de informatie vinden?

Kijk alleen naar de krantenkoppen. Noteer de krantenkop.

waterfonteintjes in de school

Gratis drinkbaar water op elke school

overstroming door veel regen

Gevaar voor wateroverlast blijft

in Afrika is er weinig drinkbaar water

Elke 8 seconden sterft een kind

ongeluk met een boot

2 Belgen bijna verdronken na aanvaring met ijsberg

toiletbezoek

Schot overleeft vier dagen op water uit toilet

waterlek

Waterlek gedicht in Oudenaarde

Uit een krantenkop kun je al weten wat je zult lezen. Het is een korte titel die zegt wat je zult lezen. Een goede krantenkop is spannend of uitnodigend of ...



oefening 2

Soms zijn er nog zaken die je helpen om het artikel snel te lezen. Onder de krantenkop staat meestal een stukje tekst. Die tekst vertelt kort waarover het artikel gaat. Dat stukje tekst noemen we 'de lead'. Lees van elk artikel de lead. Kruis dan de drie artikels aan die je het boeiendste lijken.

De lead is een korte samenvatting van de tekst uit het artikel. Het helpt je om snel de krant te lezen.



- Schot overleeft 4 dagen op water uit toilet
- Gratis drinkwater op elke school
- Elke 8 seconden sterft een kind
- Gevaar voor wateroverlast blijft
- Waterlek gedicht in Oudenaarde
- 2 Belgen bijna verdronken na aanvaring met ijsberg

oefening 3

Lees de artikels die je aankruiste. Omkring wat klopt.

	Ik las dit artikel. (Kruis aan.)	Het artikel was boeiend.	Ik kwam nog meer te weten uit het artikel.
Schot overleeft 4 dagen op water uit toilet		ja/nee	ja/nee
Gratis drinkwater op elke school		ja/nee	ja/nee
Elke 8 seconden sterft een kind		ja/nee	ja/nee
Gevaar voor wateroverlast blijft		ja/nee	ja/nee
Waterlek gedicht in Oudenaarde		ja/nee	ja/nee
2 Belgen bijna verdronken na aanvaring met ijsberg		ja/nee	ja/nee

oefening 4

In een krant staat meer dan alleen krantenartikels.
Noteer wat je nog meer vindt in de krant.

cartoons

bv.

reclame

het weerbericht

een strip

kruiswoordraadsels en andere spelletjes

overzicht van de tv-programma's

zoekertjes

foto's

lezersbrieven



oefening 1

Gebruik je woordenboek.



Markeer een van de twee woorden. Zoek de betekenis ervan op in het woordenboek en schrijf die op.

scoren / stethoscoop = _____

voorschrift / bureaublad = _____

megacool / hengel = _____







rotonde / kruispunt = _____

keigoed / muismat = _____

dobber / puck = _____




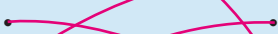

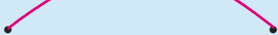
oefening 2

Vul de woorden die je opzocht aan in het juiste vak van dit schema.

sporttaal 	computertaal 	jongertaal 
<u>scoren</u>	<u>bureaublad</u>	<u>megacool</u>
<u>puck</u>	<u>muismat</u>	<u>keigoed</u>
verkeerstaal 	visserstaal 	dokterstaal 
<u>rotonde</u>	<u>hengel</u>	<u>stethoscoop</u>
<u>kruispunt</u>	<u>dobber</u>	<u>voorschrift</u>

oefening 3

Wie heeft het gezegd? Verbind de persoon met de passende uitspraak.

muzikant		Je spaak zit los.
fietsenmaker		Je voelt enkel een klein prikje.
verpleegster		Hopelijk donder ik niet van de scène.
landbouwer		Die schrijf ik een keurige bon.
acteur		Ik ga eerst eens de noten bestuderen.
politieagent		Hoeveel pk heeft die tractor?

thema van de tekst: Water: wat doen we ermee?

thema 1: waterverbruikers

kopje: water voor het huishouden

belangrijke woorden: nodig: 3 l/dag/persoon

Anderen minder water dan stad; meeste

water doorgevoeld; steeds meer water nodig

kopje: water voor de landbouw

belangrijke woorden: meer water dan in huishouden

vooral bevoeding gewassen, drinkwater

dieren, reinigen stallen

kopje: water voor de industrie

belangrijke woorden: verbruikt het meeste water

10 % als ingrediënt van voedingsmiddelen

90 % om af te koelen of af te spoelen

thema 2: watervervuilers

kopje: water voor het huishouden

belangrijke woorden: biologisch en niet-biologisch

afbreikbaar

veel afengroei -> ander leven verdwijnt

kopje: water voor de landbouw

belangrijke woorden: meststoffen en bestrijdings-

middelen; mestoverschotten

in beken -> afengroei

kopje: water voor de industrie

belangrijke woorden: belangrijke vervuilers

metalen

warm water verstoort evenwicht rivier

kopje: andere vervuilers

sleutelwoorden: zure regen

strooizout en rubber op de weg

stuwkingen

- 1 Markeer de titel van de tekst in het geel.
- 2 Markeer de kopjes (tussentitels) van de tekst in het rood.
- 3 Markeer de belangrijke woorden in het blauw.

oefening 1

Bereken voor jezelf welke zonnecrème je nodig hebt om jezelf goed te beschermen volgens de folder van www.veiligindezon.be.

- Je gaat een dagje naar zee en het is erg mooi weer.

stap 1: _____

stap 2: _____

stap 3: _____



- Je gaat met de jeugdbeweging op kamp. Je gaat op tweedaagse en wandelt de hele dag in de Ardennen. Het is aangenaam warm, maar de hemel is bewolkt.

stap 1: _____

stap 2: _____

stap 3: _____



- Je gaat met je ouders wandelen in de bergen. Op een zonnige dag ga je met een gids over een gletsjer wandelen.

stap 1: _____

stap 2: _____

stap 3: _____



oefening 2

Noteer met je eigen woorden wat de pictogrammen betekenen.



Onderaan rechts in de pictogrammen staat het kenteken van de Europese Unie. Waarom zijn de pictogrammen interessant voor de Europese Unie?

Zo kunnen dezelfde pictogrammen in alle landen van de Europese Unie gebruikt worden en begrijpt iedereen ze.

oefening 3

Voor wie is de folder geschreven? Hoe weet je dat?

Voor mensen met kinderen.

'Uw kinderen zijn u dierbaar. Bescherm ze!'

tekstsoort *Veilig in de zon:*

zakelijke tekst, *instructie*

oefening 1

Markeer de kleine woorden die je helpen om de tekst te begrijpen.

Door de hevige regen en hagelbuien stond onze straat onder water.

Eenzijds verlangden we naar een frisse bui, maar zo een stortvloed hadden we niet gevraagd.

Dat had tot gevolg dat in heel wat huizen de kelders onder water liepen.

Bovendien viel de elektriciteit uit waardoor we 's nachts in het donker zaten.

Net als in de middeleeuwen moesten we kaarsen branden.

oefening 2

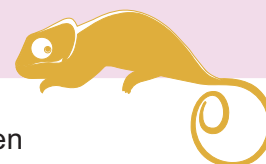
Kies uit oefening 1 drie belangrijke woorden. Geef de betekenis. Je mag je woordenboek raadplegen.

bv.

hagelbui	het plots neervallen van hagel
elektriciteit	vorm van energie
stortvloed	met kracht neervallende regen

oefening 3

Vul in.
Kies uit: op, in, van, op, naar, naast.



We nodigen de schrijvers van de winnende teksten uit op de Boekenbeurs.

Op de Dag van de Leerkracht mogen zij hun Gouden Kameleon in ontvangst nemen.

Naast de trofee nemen de winnende klassen een boekenbon mee naar huis.

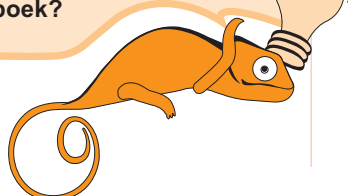
oefening 4

bv.

Schrijf een zin of een korte tekst waarin je deze woorden zinvol gebruikt.

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 85, 86 en 87! Heb je het bij de hand samen met je woordenboek?

zoals	Kasper eet graag groene groenten, zoals erwten en bonen.
omdat	Lise gaat niet mee wandelen, omdat ze niet van de regen houdt.
net als	Farida is dokter, net als haar vader.





oefening 1 BW



oefening 2 BW

oefening 3 BW

oefening 4 BW

Synoniemen

A Verbind de synoniemen.

moe	•	recht
adelaar	•	scheef
schuin	•	vrolijk
droevig	•	afgemat
	•	arend
	•	triest

B Geef twee synoniemen. Kies uit: trekken, stelen, gluren, kloppen, stompen, zien, janken, stoten, delven, vallen.

duwen stompen stoten
kijken zien gluren

Tegengestelde woorden

A Verbind het woord met zijn tegengestelde.

braaf	•	ondeugend
driftig	•	dof
aanbevelen	•	blozend
bleek	•	afraden
	•	verdorren
	•	bedaald

B Maak twee samenstellingen met tegengestelde woorden. Kies uit: klap, zout, zoet, zoen, zuur.

klapzoen
zoetzuur

Woorden met meer dan een betekenis

A Verbind het woord met zijn betekenissen.

elf	•	een getal
wals	•	oogopslag
els	•	een soort dans
blik	•	een boomsoort
	•	een dun stuk metaal
	•	fee
	•	schoenmakerspriet
	•	pletrol

B Vul aan: vinger, slaan, eten, weg, zijde, bos.

een nagel om op te slaan
een nagel aan mijn vinger
een bord om uit te eten
een bord langs de weg
de das van zijde
de das in het bos

Woorden en groepjes van woorden

A Orden deze woorden in dit schema.

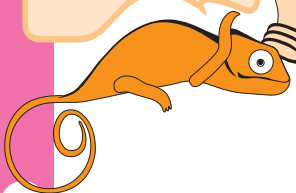
gitaar, bruin, kleur, groen, viool,
instrument, violet, trompet

kleur	instrument
<u>bruin</u>	<u>gitaar</u>
<u>groen</u>	<u>viool</u>
<u>violet</u>	<u>trompet</u>

B Vul de woordtrap aan.

plant
boom beuk
dier
hond labrador

Raadpleeg je Alfabeestje en je woordenboek!



oefening
1 wvoefening
2 wvoefening
3 wvoefening
4 wvoefening
5 wv

Raadpleeg je
Alfabeestje en je
woordenboek!



Letters en splitsen

A Verdeel in lettergrepen.

paar/den/stal ge/niet/en
to/ver/hoe/d o/ver/lou/pen

B Voeg zo veel mogelijk medeklinkers
vooraan en/of achteraan toe. *bv.*

*str*oo*k* *str*a*nd*
*kr*a*cht* *spr*eeu*w*

Keerwoorden

A Kleur de keerwoorden **oranje**.

Anna keek in de serres van Ono.

De renner reed tegen negen netten.

B Maak een keerwoord met deze letters.

aa r r = *raar*
e t n e n = *neten*
o r t o r = *rotor*
a k j k a = *kajak*

Spelen met letters

A Maak een ander woord met de letters van:

stop - *post, spots, spot*
kolk - *klok*
brood - *boord*
terloops - p *oo* l *ste* r

B Van wie zit de naam hier verborgen?

elek - E *lke*
mot - *Zom*
bober - R *obbe*
tiep - *Piet*

Spiegelwoorden

A Kleur de spiegelwoorden **blauw**.

Een peer is lekkerder dan een raap.

Plots sprong een ree over de weg.

Pats, een lik op je kop!

B Maak een woord en zijn spiegelwoord.

letters	woord	spiegelwoord
r t a p	<i>trap</i>	<i>part</i>
a a r m	<i>raam</i>	<i>maar</i>
r e l e g	<i>regel</i>	<i>leger</i>

Samenstellingen

A Maak twee samenstellingen.

Kies uit: toe, speer, trap, kijken, werpen, taal.

speerwerpen
toekijken

B Maak een woordketting.

voet			
<i>voet</i>	<i>bal</i>		
<i>zaal</i>	<i>voet</i>	<i>bal</i>	
<i>zaal</i>	<i>voet</i>	<i>bal</i>	<i>ploeg</i>

**oefening
6 wv**Raadpleeg je
Alfabeestje en je
woordenboek!**oefening
7 wv****oefening
8 wv****oefening
1 WB****oefening
2 WB****Afleidingen**

- A Vorm afleidingen.
- woord: moeilijk, zenuw, brouwer
- voor- en achtervoegsels: ont, achtig, aarts

aartsmoeilijk
zenuwachtig

- B Voeg een voor- of achtervoegsel toe.
Kies uit: ig, oer, ont, aarts, vaardig, reuze,
achtig, aard, her.

geel achtig her drukken
moed ig hulp vaardig
lui aard reuze groot

Verkleinwoorden

- A Vul aan.

een kleine poes = poesje
een klein kraam = kraampje
een kleine tafel = tafeltje
een kleine kom = kommetje
een kleine haring = harinkje

- B Herschrijf de zin met een spottende toon.
Gebruik daarvoor verkleinwoorden.

Welke tuinman heeft die wortels
gekweekt?

Welk tuinnannetje heeft
die worteltjes gekweekt?

Zelfstandige naamwoorden in het meervoud

- A Schrijf in het meervoud.

huis huizen
wagon wagons
lokaal lokalen
kei keien

- B Schrijf in het meervoud.

oma oma's
stad steden
genie genieën
dictee dictees

Zelfstandige naamwoorden

- A Onderstreep de zelfstandige naamwoorden
een keer.

lopen daken mooi stad sterk
zingen bord esdoorn liefde
fraai slapen eetmaal

- B Onderstreep de zelfstandige naamwoorden
een keer.

Het voetbal is de liefelingssport van
Ubbe.

Het veld ligt achter zijn huis.

Zijn pa is trainer bij een profclub.

Mannelijk, vrouwelijk of onzijdig

- A Vul aan: m. (mannelijk), v. (vrouwelijk),
o. (onzijdig).

paard = o. piraat = m.
toren = m. eend = m. of v.
tafel = m. of v. schip = o.

- B Zelfde opdracht als in 2A.

olifant = m. circus = o.
tijgerkooi = m. of v. spinnenweb = o.
boerenkar = m. of v. torenvalk = m. of v.

oefening
3 WB

Lidwoorden

A Markeer de lidwoorden in deze zinnen.

Een haas springt vrolijk in het
verse gras.

De buizerd tuurt hoog in de lucht.

B Vul de passende lidwoorden in: de of het.

De juf van onze klas gaat naar
de directeur van onze school.
Het rapport van Tom is prima.
Aan de klaswand ontbreekt
een kaart.oefening
4 WB

Eigennamen

A Onderstreep de eigennamen in deze zinnen
twee keer.Ahmed is geboren in Turkije.
Hij woont nu in de Beukenlaan in
Zele.
Carmen komt uit Mexico.
Ze studeert in Leuven.B Onderstreep de eigennamen in deze zinnen
twee keer.De Schelde stroomt naar de Noord-
zee.
De IJzertoren is een bekend
monument.
Op Pasen gaan we het Gravensteen
bezoeken.oefening
5 WBRaadpleeg je
Alfabeestje en je
woordenboek!oefening
6 WB

Werkwoorden

A Kleur de werkwoorden oranje.

spelen / dromen / berken / worden /
mooier / verhuizen / toren / zijn /
gaan / tegenover

B Omkring de werkwoorden.

Liesje schommelt heen en weer op
haar stoel.
Uzar is plots ziek geworden.
Nadine zal wel naar huis gelopen zijn.

Werkwoordsvormen

A Vul de juiste vorm van het werkwoord
vragen en rusten in.B Vul de juiste vorm van het werkwoord
vallen en branden in.

de persoonsvorm						
in de tegenwoordige tijd				in de verleden tijd		
enkelvoud			meervoud	zonder klankverandering	met klankverandering	
ik	jij jij	hij, zij, het, een ander	wij, jullie, zij, anderen		
1° persoon	2° persoon	2° persoon	3° persoon			
vraag	vraagt	vraag	vraagt	vragen		ik vroeg wij vroegen
rust	rust	rust	rust	rusten	ik rustte wij rustten	
val	valt	val	valt	vallen		ik viel wij vielen
brand	brandt	brand	brandt	branden	ik brandde wij brandden	

oefening
7 WB

Vul aan met de juiste vorm van het werkwoord.

A

vinden	lopen
t.t.	t.t.
ik <u>vind</u>	het kind <u>loopt</u>
<u>vind</u> jij?	de agenten
wij <u>vinden</u>	<u>lopen</u>
	ik <u>loop</u>
v.t.	v.t.
ik <u>vond</u>	het kind <u>liep</u>
hij <u>vond</u>	de agenten
de kinderen	<u>lienen</u>
<u>vonden</u>	ik <u>liep</u>

B

doen	hebben
t.t.	t.t.
<u>doe</u> jij?	ik <u>heb</u>
zus <u>doet</u>	hij <u>heeft</u>
de spelers <u>doen</u>	jullie <u>hebben</u>
v.t.	v.t.
<u>deed</u> jij?	ik <u>had</u>
zus <u>deed</u>	de juf <u>had</u>
de spelers	wij <u>hadden</u>
<u>deden</u>	

oefening
8 WB

Bijvoeglijke naamwoorden

A Markeer de gewone bijvoeglijke naamwoorden groen en de stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden blauw.

Gianni haalde een **prachtig** resultaat op het **spetterende** zangfestival.

Dat had plaats op een **houten** kiosk in het **nieuwe** stadspark.

Met zijn **heldere** stem kon hij de **deskundige** jury in hun **lederen** sofa's echt bekoren.

B Schrijf een passend bijvoeglijk naamwoord bij elk zelfstandig naamwoord: houten, nieuwe, plastic, kleine, heldere, stenen. *bv.*

Naast het houten tuinhuis staat een nieuwe regenton.

Ma besproeit de kleine groentetuin met het heldere water.

De plastic tuinstoelen staan op het stenen terras.



Raadpleeg je Alfabeestje en je woordenboek!



oefening 9 WB

Omkring de woorden die verwijzen. Noteer in het schema naar wie of wat de woorden verwijzen.

A

De merel is een zangvogel. Hij zingt de hele lente lang. Bij valavond zit ik samen met pa lange tijd naar zijn zang te luisteren. Wij zijn dan ook echte natuurliefhebbers. Hou jij ook van de natuur?

woord	verwijst naar ...
Hij	de merel
ik	de verteller
zijn	de merel
Wij	de verteller en zijn pa
jij	de lezer

B

Langs ons dorp stroomt een rivier. Die kabbelt rustig tussen de weiden. Mijn opa en ik gaan vaak vissen. Dat is een aangenaam tijdverdrijf. Wij zijn dan ook beste maatjes.

woord	verwijst naar ...
ons	de verteller en zijn opa
Die	rivier
Mijn	de verteller
ik	de verteller
Dat	vissen
Wij	de verteller en zijn opa

oefening 10 WB

Kleine woorden van waar, wanneer, waarmee ...

A Vul het juiste voorzetsel in.

Kies uit: uit, in, voor, naar, aan.

De jury in Oslo heeft de Nobelprijs voor de Literatuur dit jaar aan een jeugdauteur toegekend. Dat gebeurde voor de eerste keer. De jury bestaat uit vijf deskundigen. Die hebben blijkbaar naar hun kinderen geluisterd.

B Bedenk zelf het juiste voorzetsel of zoek het op.

De bevolking van Schotland maakt zich zorgen. Dit jaar is het monster Nessie nog maar twee keer uit het meer opgedoken. De Loch Ness club filmt het meer nochtans met vier webcams. In de jaren negentig waren er jaarlijks tientallen waarnemingen.

oefening 1 z

Soorten boodschappen

A Kruis aan.

	mededeling	vraag	bevel	uitroep
's Avonds neemt Pieter de bus naar huis.	X			
Wie schrijft mee aan het klasdagboek?		X		
Kom van dat dak af!			X	X

B Kruis aan.

Weg jij!			X	X
Wie eerst?		X		

Raadpleeg je Alfabeestje en je woordenboek!



oefening
2 z**Onderstreep het onderwerp een keer.**

A

De krant wordt elke ochtend stipt bezorgd.

Waar woont de kapper?

Daarnet viel een duivenei pardoes op mijn hoofd.

B

De flinke leerlingen mogen eerst naar het zwembad.

Wie is daar?

Loop wat sneller!

oefening
3 z**Kleur wat er over het onderwerp wordt gezegd blauw. Kijk naar oefening 2.**

A

De krant wordt elke ochtend stipt bezorgd.

Waar woont de kapper?

Daarnet viel een duivenei pardoes op mijn hoofd.

B

De flinke leerlingen mogen eerst naar het zwembad.

Wie is daar?

Loop wat sneller!

oefening
4 z**Baken de zinsdelen af.**

A

Morgen/komt/onze juf/met een brommer/naar de klas.

Zij/draagt/een gekke helm/voor haar veiligheid.

B

Waarom/dansen/de meisjes/elke middag/op dat balkon?

Maja/is/sedert vorige week/de grootste van de klas/geworden.

oefening
5 z**Woordgroepen**

A Vervang de onderstreepte woordgroepen door een woord.

Mijn buurman Jan ligt in het ziekenhuis.

Jan
Jan Haring koopt een splinternieuwe vishengel.

een net

Ik woon tegenover de bibliotheek van mijn dorp.

de kerk

B Omkring de werkwoordgroepen.

Deze zomer zal ik veel kunnen zwemmen in de zee.

Katia heeft drie nieuwe poesjes gekocht.

Met zijn skateboard is Govert van de trappen gedonderd.

oefening
6 zOnderstreep de persoonsvorm (pv.) dubbel.

A

Mijn buurman Jan ligt in het ziekenhuis.

Jan Haring koopt een splinternieuwe vishengel.

Ik woon tegenover de bibliotheek van mijn dorp.

B

Deze zomer zal ik veel kunnen zwemmen in de zee.

Katia heeft drie nieuwe poesjes gekocht.

Met zijn skateboard is Govert van de trappen gedonderd.

oefening
7 z

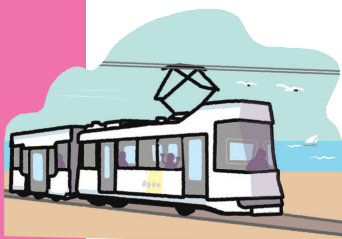
Wat wordt er over het onderwerp gezegd?

- A Markeer het onderwerp groen en wat er over het onderwerp wordt gezegd blauw. Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Zet WW bij de zin als een werkwoord iets zegt over het onderwerp en NW als een naamwoord iets zegt over het onderwerp.

Op	de	groentemarkt	<u>koop</u>	<u>je</u>	verse	aardbeien.	WW
<u>Aardbeien</u>	<u>zijn</u>	lekkere	vruchten.	NW			
In	de	voorjaarszon	<u>worden</u>	<u>ze</u>	rijp.	NW	
<u>De bakker</u>	<u>maakt</u>	lekkere	aardbeientaart.	WW			

B Zelfde opdracht.

<u>De aardbeien</u>	<u>worden</u>	elke	dag	vers	geplukt.	WW
Deze	lekkernij	<u>lust</u>	<u>iedereen</u> .	WW		

oefening
8 z

Duid onderwerp en persoonsvorm aan.
Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen **oranje**.

A

Yousef / leest / **elke dag** / twee

stripverhalen / **in de krant**.

Straks / geeft / Olmo / drie nieuwe

leesboeken / aan Natalia.

Milan / rijdt / naar Adinkerke.

B

Ramon / wacht / **nu** / op zijn beloning.

Het mannetje severzwijn uit het

Reulandse bos / woog / 150 kilogram.

Stilletjes / speelt / Tristan /

een liedje / **met zijn klarinet** /

op het balkon.

oefening
9 z

bv.

Zinnen maken.

A Maak een zin met het onderwerp en het werkwoord.

Wij / bedanken / *de juf / met een bloemetje.*

De merrie / draaft / *door de weide.*

B Maak een zin met een onderwerp, een persoonsvorm en minstens een noodzakelijk zinsdeel.

Joren krijgt een groot pak.

Dit heb ik opgelost! Kleur.

groen = Dit lukt goed.

oranje = Dit is nog moeilijk.

Betekenis van woorden (BW)

1BWA	2BWA	3BWA	4BWA
1BWB	2BWB	3BWB	4BWB

Woorden vormen (WV)

1WVA	2WVA	3WVA	4WVA	5WVA	6WVA	7WVA	8WVA
1WVB	2WVB	3WVB	4WVB	5WVB	6WVB	7WVB	8WVB

Woorden benoemen (WB)

1WBA	2WBA	3WBA	4WBA	5WBA	6WBA	7WBA	8WBA	9WBA	10WBA
1WBB	2WBB	3WBB	4WBB	5WBB	6WBB	7WBB	8WBB	9WBB	10WBB

Zinnen (Z)

1ZA	2ZA	3ZA	4ZA	5ZA	6ZA	7ZA	8ZA	9ZA
1ZB	2ZB	3ZB	4ZB	5ZB	6ZB	7ZB	8ZB	9ZB

oefening 1

Markeer geel als het over **Özlem** gaat, groen als het over **Emma** gaat.

Maar dát had ze haar vriendinnen niet verteld. In plaats daarvan had ze Elsje, die naast haar zat, toegefluiserd dat die nieuwe, die Özlem, eruitzag als een Turkse spitsmuis.

Toch liet Emma de spitsmuis, zoals Özlem van dat ogenblik af door iedereen genoemd werd, nog een tijdje met rust. Waarom zou ze zich er ook druk over maken? De nieuwe was geen partij voor haar, dat zag je zo!

Had dat kleine, bange muisje een beter opstel geschreven? Dat kon toch niet? Dat mocht niet! Emma wilde immers schrijfster worden.

Kwaad keek ze in het rond. Ze hoorde op de achtergrond de zachte stem van de juf. Ze zag hoe haar klasgenoten vol aandacht het verhaal volgden. En plotseling was het alsof er iets samenkromp in haar buik.

'Kijk nu ... Ze heeft het in haar broek gedaan!', giechelde Elsje.

'Ze kakt muizenstrontjes!', pikte Emma daarop in. 'Nu weet ik waarom ze in de Muizenstraat woont!'

Het hing Emma flink de keel uit. Hoe harder ze zélf aan haar opstel werkte, hoe duidelijker het haar werd dat ze dat kleine, dromerige meisje nooit de baas zou kunnen. En na elke nieuwe nederlaag bedacht Emma een nieuwe pesterij.



oefening 2

Zoek de betekenis van de zegswijzen op.

een pad in iemands korf zetten

*iemand in een moeilijk parket brengen, onopgezaam
verlaten, dwarsbomen*

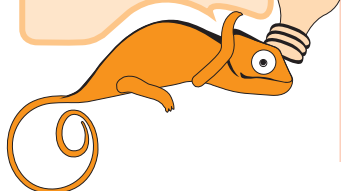
Er schuilt een addertje onder het gras.

*Er ligt een boosaardig opzet verborgen. Er schuilt
gevaar.*

tekstsoort *Het Pest Actie Plan:*

verzonnen tekst, *verhaal*

Weet je nog hoe je 'figuurlijke taal' opzoekt in je woordenboek?



- 1 Markeer de titel van de tekst in het geel.
- 2 Markeer de kopjes (tussentitels) van de tekst in het rood.
- 3 Markeer de hoofdgedachtezin in het groen.
- 4 Markeer de belangrijke woorden in het blauw.

thema van de tekst: *Het weer*

Vooraf

thema *Het weer is het meest besproken onderwerp.*

hoofdgedachte *Het weer lijkt iets alledaags, maar dat is het niet.*

bv. belangrijke woorden *motor achter het weer is de zon*

alinea 1

thema *Luchtdruk*

hoofdgedachte *De zon verwarmt de lucht die daardoor opstijgt.*

bv. belangrijke woorden *lucht stijgt = druk laag (wolken, slecht weer)*
lucht daalt = druk hoog (mooi, open weer)

alinea 2

thema

Windsterkte

hoofdgedachte

Wanneer de wind heel onrustig is en vaak en vlug van plaats wisselt, is het heel winderig.

bv. belangrijke woorden

sterke wind = storm of orkaan

alinea 3

thema

Windrichting

hoofdgedachte

Wanneer de lucht op reis gaat, kan dat in verschillende richtingen.

bv. belangrijke woorden

wind over zee = vaak neerslagwind over land = vaak droger, vaak verwoildBelgië: wind uit richting tussen zuiden en westen

alinea 4

thema

Bewolking

hoofdgedachte

Wolken heb je in alle vormen en groottes.

bv. belangrijke woorden

type wolk helpt weer voorspellendonkere wolk -> neerslagin onweerswolken elektriciteit -> bliksem en donder

alinea 5

thema

Neerslag

hoofdgedachte

Neerslag kennen we onder veel verschillende vormen:
regen, sneeuw, hagel ...

bv.

belangrijke woorden

neerslagvorm afhankelijk van temperatuur, luchtlagen
neerslag onmisbaar voor leven op aarde

alinea 6

thema

Temperatuur

hoofdgedachte

Temperatuur is eenvoudig uit te leggen: het is warm
of koud.

bv.

belangrijke woorden

licht windje / windstil / vochtig weer -> temperatuur
voelt anders

oefening 1

Vul aan. Noteer: titel en datum fragment Inge Bergh, datum reactie, reacties van lezers, titel reactie, fragment uit blog van Inge Bergh, schrijver van de reactie, reactie.

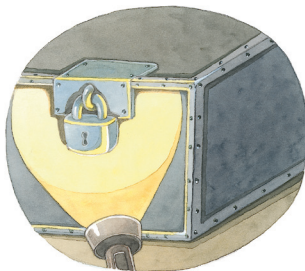
fragment uit blog van Inge Bergh

titel en datum fragment Inge Bergh

08-11-2007

SPANNEND!

Voor Die Keure schreef ik een Kameleonbiebboekje met als thema 'Nieuwe Juf/Meester'. Het verhaal moest geschreven zijn op AVI 5 leesniveau. Ik maakte er een spannend verhaal van: "Het geheim van Juf Dina". LUC SAUVILLER leende zijn tekentalent om het boekje op te fleuren. Eergisteren kreeg ik al enkele van de illustraties binnen. Prachtig vind ik ze!



REACTIES

09-11-2007, 16:17:03

jaaaaaaaaaaaaaaaaaah

schitterende tekeningen! Maar ja bij een goeie tekst alleen maar mooie tekeningen hé!

patsy

08-11-2007, 20:00:24

Inderdaad

De illustraties zijn prachtig Inge! Ik zal het boek aanprijzen op school ;-)

Nog een fijne avond!

Lieve groetjes van Fleur

Fleur

schrijver van de reactie

titel reactie

reactie

datum reactie lezer


reacties van lezers



oefening 1

Reageer zelf op het blogfragment van Inge Bergh.
Gebruik het onderstaande formulier.


Vul hier uw reactie in


Uw naam 

Uw e-mail

URL

Titel

Reactie 

 = verplicht!

Noteer hieronder hoe je reactie op de website te zien zal zijn ...

tekstsoort *Achtersvolging in de trein:*

verzonnen tekst _____, *verhaal* _____

oefening 1

Vul aan. Zoek in de woordenlijst.

Je dictee was barslecht. Het is echt onvoldoende.

Zo erg is het nu ook niet. Dat is fel overdreven.

Zoals die zich gedraagt! Dat is niet echt fatsoenlijk.

Miet vertelt de ene mop na de andere.

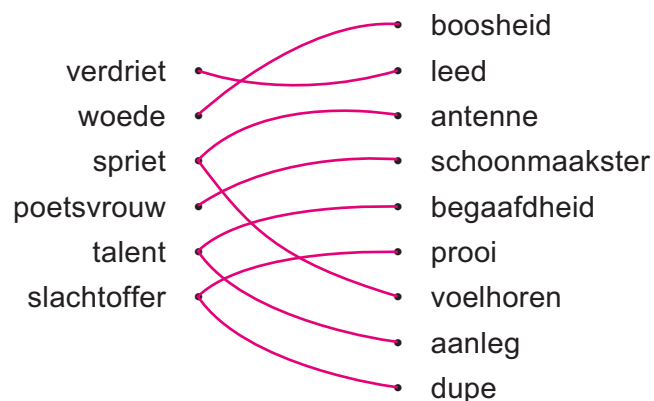
Haar voorraad moppen is onuitputtelijk.

Wat een wedstrijd! Dat was ongezien.

De laatste renners reden moeizaam de steile berg op.

oefening 2

Verbind het woord met een passend woord of verklaring.
Let op! Soms past meer dan een woord of verklaring.



oefening 3

Vul aan met een werkwoord uit de woordenlijst.

's Avonds zien we het vuurvliegje glimmen.

'Renners verbruiken te veel suikers', zegt de sportarts.

Jens sleurt met moeite zijn rubberboot aan de kant.

Een mol woelt hele hopen aarde naar boven.

De meeuwen zweven boven de zee.

Onze slager reinigt elke avond zijn werkplaats.



oefening 4

Vul aan met een uitdrukking uit de woordenlijst.

Wees toch maar voorzichtig. Hier zit een addertje onder het gras.

Lena laat zich niet doen. Ze bijt van zich af.

Die kat hangt overal aan. Daar is geen huis mee te houden.

Ik raak moeilijk in slaap. Ik kan de slaap niet vatten.

Vlug! We hebben geen tijd te verliezen.

oefening 5

Kruis de juiste betekenis aan.

Je moet nu en dan eens water in je wijn doen.

- Je mag niet te veel wijn drinken.
- Je moet nu en dan eens spaarzaam zijn.
- Je moet nu en dan eens toegeven.

Het water komt hem tot aan de lippen.

- Dat is een goede zwemmer.
- Hij heeft het niet gemakkelijk.
- Hij staat in een felle regenbui.

Er zijn kapers op de kust.

- Er zijn piraten geland op het strand.
- Er zijn mens die je willen bedriegen.
- Er zijn nog mensen die hetzelfde willen als jij.

Dat staat als een paal boven water.

- Daar moet je niet aan twifelen, dat is zeker!
- Dat hindert de vrije doorgang.
- Dat kun je van ver al zien.

oefening 6

Verbind met een tegengesteld woord.

moeizaam		vreugde
verdriet		gevolg
oorzaak		makkelijk
uitsluiten		insluiten
aanwakkeren		vervuilen
reinigen		opmerking
compliment		afnemen

oefening 7

Maak een zin waarin dit woord voorkomt.

talent

bv.

Hij heeft talent om te tekenen.

onmisbaar

De juf is onmisbaar in de school.

krijzen

Die baby kan vreselijk krijzen.

vermoeden

Ik vermoed dat hij nog komt.

Ingeblikt bij les 5.2

Titel tekst: Achterbank

Auteur: Bart Moeyaert

De tekst gaat over Bart, zijn broers en ouders die samen in 1 auto een reisje maken.

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

Mijn vraag bij deze tekst: _____

Deze zin uit de tekst zou ik zelf ook wel eens willen gebruiken bij een schrijfles: _____

Ik vind deze tekst _____, omdat _____

Ingeblikt bij les 6.2

Titel tekst: Avontuur in Cyberia

Auteur: Herman van Campenhout

De tekst gaat over Vincent die chat met zijn chatvriendin.

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

Mijn startzin om een chatpartner te zoeken: _____

Deze zin uit de tekst zou ik zelf ook wel eens willen gebruiken bij een schrijfles: _____

Ik vind deze tekst _____, omdat _____

Ingeblikt bij les 6.7

Titel tekst: Zullen we chatten, mailen of cammen?

Auteur: Gezinsbond en Child Focus

De tekst gaat over veilig communiceren via het internet.

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

Mijn vraag bij deze tekst: _____

Deze mensen die ik ken, gebruiken vaak emoticons: _____

Ik vind deze tekst _____, omdat _____

Ingeblikt bij les 7.2

Titel tekst: Gekke Mon

Auteur: Patricia De Landtsheer

De tekst gaat over Olle en Sien die Mon proberen te helpen om zijn huis te redden.

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

Ik denk dat in het midden van het verhaal dit gebeurt: _____

Ik vind deze tekst _____, omdat _____

Ingeblikt bij les CP 2.2

Titel tekst: De kleine Clown

Auteur: Inge Misschaert

De tekst gaat over Zars en Niels die plots ruzie krijgen.

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

Mijn vraag bij deze tekst:

Ik vind deze tekst _____, omdat _____



Ingeblikt bij les CP 2.6

Schrijf de betekenis op van deze woorden.

slurptaks: het hogere belastingtarief voor onzuinige auto's

reltoerist: iemand die naar plaatsen gaat waar rellen zijn om eraan deel te nemen

opacriminaliteit: misdaden begaan door mensen ouder dan 55 jaar

Kun je met die woorden ook een zin maken?

Het zou leuk zijn als de zin lijkt op een kopje uit de krant.

bv.

Slurptaks opnieuw omhoog

Reltoerist opgepakt in Brussel

Strijd tegen opacriminaliteit wordt opgevoerd

Ingeblikt bij les 8.2

Titel tekst: Zandsoep

In de tekst staat een moeilijk woord dat meteen wordt uitgelegd.

Welk moeilijk woord is dat? weddenschap

Wat betekent het? zeggen dat je bv. de snelste bent en dat bewijzen met een wedstrijdje

Andere woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

Geef je mening over Han: _____



Ingeblikt bij les 9.2

Titel tekst: Veilig in de zon

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

Noteer de verschillende soorten bescherming:

- producten met SPF 6 - 10: lage bescherming
- producten met SPF 15 - 20 - 25: gemiddelde bescherming
- producten met SPF 30 - 50: hoge bescherming
- producten met SPF 50+: zeer hoge bescherming

SPF = 'Sun Protection Factor' = zonnebeschermingsfactor

Ingeblikt bij les 9.7

Titel tekst: Het Pest Actie Plan

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

Noteer wat jij denkt over deze personen uit de tekst. Noteer in een zin.

- Emma: _____

- Özlem: _____

